ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្របខ័ណ្ឌផែនការសម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិច
សម្រាប់
គម្រោងលើកកម្ពស់ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យ
ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

សម្រាប់៖

ក្រុមធនាគារពិភពលោក

១៨១៨ H STREET NW WASHINGTON, DC, USA ២០៤៣៣

ដោយ៖

ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម

លេខ ៤៥ មហាវិថីព្រះនរោត្តម រាជធានីភ្នំពេញ ១២២០៥

ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន

កែងមហាវិថីព្រះនរោត្តម និងផ្លូវលេខ១០៦ រាជធានីភ្នំពេញ ១២០០០

ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨

មាតិកា

បញ្ជីអក្សរកាត់ 4

អារម្ភកថា 6

ខ្លឹមសារសង្ខេប 7

១. សេចក្តីផ្តើម 16

២. គោលបំណងនៃក្របខ័ណ្ឌ 16

៣. ការពិពណ៌នាអំពីគម្រោង 17

៤. ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិចនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា 20

៥. ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ..24

៥.១ គោលនយោបាយ ច្បាប់ វិធាន និងបទប្បញ្ញត្តិ របស់ប្រទេសកម្ពុជាអនុវត្តចំពោះជនជាតិដើមភាគតិច 24

៥.២ កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប្រទេសកម្ពុជា..26

៥.៣ គោលនយោបាយប្រតិបត្តិរបស់ធនាគារពិភពលោក) ជនជាតិដើមភាគតិច :OP៤.១០) 26

៥.៤ ការវិភាគអំពីគម្លាត 27

៦. ការពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃសង្គមបឋម...28

៦.១ ការពិនិត្យ 28

៦.២ លទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃសង្គមបឋម..28

៦.៣ ផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតមានចំពោះជនជាតិដើមភាគតិច 29

៧. យន្តការអនុវត្តការរៀបចំ ការតាមដាន និងបណ្តឹងសារទុក្ខ 30

៧.១ ការរៀបចំការអនុវត្ត 30

៧.២ ការតាមដាន ការចងក្រងឯកសារ ការធ្វើរបាយការណ៍សម្រាប់ WaSSIP 33

៧.៣ តម្លាភាព និងយន្តការបណ្តឹងសារទុក្ខ 34

៧.៣ ការកសាងសមត្ថភាព 37

៧.៤ កាលវិភាគ 37
៧.៤ ថវិកា 37

៨. ការវាយតម្លៃសង្គមនិងការរៀបចំផែនការជនជាតិដើមភាគតិច 38
៨.១ វិធីសាស្ត្រប្រើប្រាស់សម្រាប់ការវាយតម្លៃសង្គម 38
៨.២ ការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរីនិងផ្តល់ដំណឹងជាមុន 39

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១ :គោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសសម្រាប់ការពិគ្រោះយោបល់ និងការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ជនជាតិដើមភាគតិច (IPP) ព្រមទាំងឯកសារស្តីពីវិធានការការពារផ្សេងទៀត 42

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២: ការពិនិត្យឋមចំពោះជនជាតិដើមភាគតិច 50

បញ្ជីអក្សរកាត់

ARAP	Abbreviated Resettlement Action Plan ផែនការសកម្មភាពសង្ខេបនៃការតាំងទីលំនៅជាថ្មី
ECOP	Environmental Code of Practice ក្រមប្រតិបត្តិផ្នែកបរិស្ថាន
EIA	Environmental Impact Assessment ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន
EMF	Environmental Management Framework ក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន
EMP	Environment Management Plan ផែនការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន
ESIA	Environment and Social Impact Assessment ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គម
ESMF	Environmental and Social Management Framework ក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងសង្គម
ESMP	Environmental and Social Management Plan ផែនការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងសង្គម
ESSAF	Environmental and Social Screening and Assessment Framework ក្របខ័ណ្ឌពិនិត្យនិងវាយតម្លៃបរិស្ថាន និងសង្គម
IDA	International Development Association សមាគមអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ
IEIA	Initial Environmental Impact Assessment ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានដើមដំបូង
IPO	Indigenous People Organization អង្គការជនជាតិដើមភាគតិច
IPP	Indigenous People Plan ផែនការអភិវឌ្ឍជនជាតិដើមភាគតិច
IPPF	Indigenous People Planning Framework ក្របខ័ណ្ឌកសាងផែនការជនជាតិដើមភាគតិច

ISDS	Integrated Safeguards Data Sheet សន្លឹកទិន្នន័យសមាហរណកម្មស្តីពីវិធានការការពារ
MoE	Ministry of Environment ក្រសួងបរិស្ថាន
NGO	Non-Government Organization អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល
PRA	Participatory Rapid Assessment ការវាយតម្លៃរហ័សដែលមានការចូលរួម
RGC	Royal Government of Cambodia រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
RPF	Resettlement Policy Framework ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយស្តីពីការតាំងទីលំនៅជាថ្មី
ROW	Right of Way ចិញ្ចើមផ្លូវ
SDG	Sustainable Development Goals គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព
SESA	Strategic Environmental and Social Assessment ការវាយតម្លៃជាយុទ្ធសាស្ត្រផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គម
TEGs	Technical Environmental Guidelines គោលការណែនាំបច្ចេកទេសផ្នែកបរិស្ថាន
WaSSIP	Water Supply and Sanitation Improvement Project គម្រោងលើកកម្ពស់ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យ
WB	World Bank ធនាគារពិភពលោក

អារម្ភកថា

ឯកសារវិធានការការពារផលប៉ះពាល់នេះមានឈ្មោះថា ក្របខ័ណ្ឌកសាងផែនការជនជាតិដើមភាគតិច (IPPF) ជាឯកសារដែលរៀបចំឡើងសម្រាប់គម្រោងលើកកម្ពស់ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យនៅកម្ពុជា (WaSSIP)។ ឯកសារនេះត្រូវបានបង្កើតឡើងលើមូលដ្ឋាននៃលទ្ធផលពីការវាយតម្លៃសង្គម (SA)។ IPPF ជាផ្នែកមួយនៃលិខិតុបករណ៍ការពារផលប៉ះពាល់ជារួម ពោលគឺក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងសង្គម (ESMF) សម្រាប់គម្រោង WaSSIP។ IPPF នេះនឹងត្រូវអនុវត្តចំពោះការវិនិយោគទាំងអស់ដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយក្រុមធនាគារពិភពលោក (WB) សម្រាប់ការគាំទ្របច្ចេកទេស និង/ឬហិរញ្ញវត្ថុពីគម្រោងនេះ។

គម្រោងនេះមានសមាសភាគចំនួនពីរ ដូចបានបញ្ជាក់ក្នុងផ្នែកទី ៣ នៃឯកសារនេះ។ គម្រោងនេះនឹងត្រូវអនុវត្តដោយក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម និងក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។ ការអនុវត្តវិធានការការពារផលប៉ះពាល់នេះនឹងត្រូវអនុវត្តដោយមន្ត្រីសម្របសម្រួលផ្នែកគាំពារសង្គម និងបរិស្ថាននៅក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម និងក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

ឯកសារនេះត្រូវបានចាត់ទុកជាឯកសាររស់ និងត្រូវធ្វើការកែតម្រូវ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពទៅតាមស្ថានភាពប្រែប្រួល ឬទៅតាមទំហំនៃសកម្មភាព។ ការពិគ្រោះយោបល់ជិតស្និទ្ធជាមួយធនាគារពិភពលោក និងការព្រមព្រៀងទៅលើ IPPF គឺជាការចាំបាច់។

ខ្លឹមសារសង្ខេប

សេចក្ដីផ្ដើម

១. **គោលបំណងនៃការអភិវឌ្ឍគម្រោង** (PDO) គឺដើម្បីបង្កើនលទ្ធភាពផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត សេវាកម្មអនាម័យ និងពង្រឹងដំណើរការប្រតិបត្តិរបស់អ្នកផ្ដល់សេវាកម្មនៅតាមទីក្រុង ឬតំបន់ដែលបានជ្រើសរើស។

២. **សមាសភាគគម្រោង៖** គម្រោងនេះនឹងមានសមាសភាគពីរ។ សមាសភាគទី ១ សម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកនៅខេត្តមណ្ឌលគិរី ទីរួមស្រុកស្នោង និងស្រុកភ្នំព្រឹក រីឯសមាសភាគទី ២ សម្រាប់លើកកម្ពស់អនាម័យខេត្ត នៅខេត្តសៀមរាបនិងនៅតំបន់ផ្សេងៗទៀត។

៣. **ក្របខ័ណ្ឌផែនការសម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិច៖** គោលនយោបាយប្រតិបត្តិការរបស់ធនាគារពិភពលោក ៤.១០ ស្ដីពីជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវបានផ្ដួចផ្ដើមសម្រាប់គម្រោងនេះដោយសារតែមានជនជាតិដើមភាគតិចរស់នៅក្នុងតំបន់អនុវត្តគម្រោង។ ដោយអនុលោមតាម OP ៤.១០ និងដំណាក់កាលមុនពេលវាយតម្លៃគម្រោង ក្របខ័ណ្ឌផែនការសម្រាប់ជនជនជាតិដើមភាគតិច (IPPF) ត្រូវបានរៀបចំ ជំនួសឱ្យផែនការអភិវឌ្ឍជនជាតិដើមភាគតិច ដោយសារទីតាំងជាក់លាក់នៃការវិនិយោគគម្រោងអាចមានផលប៉ះពាល់ ឬផ្ដល់អត្ថប្រយោជន៍ផ្ទាល់សម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិច គេនៅមិនទាន់ដឹងនៅឡើយលុះណាតែឈានដល់ដំណាក់កាលអនុវត្ត។ ក្របខ័ណ្ឌផែនការជនជាតិដើមភាគតិចបង្ហាញពីអ្វីដែលតម្រូវឱ្យមាននៅក្នុង OP ៤.១០ ទាក់ទងនឹងការរៀបចំផែនការជនជាតិដើមភាគតិច ក៏ដូចជាធានាឱ្យមានការពិគ្រោះយោបល់ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងប្រកបដោយខ្លឹមសារត្រឹមត្រូវជាមួយជនជាតិដើមភាគតិចលើមូលដ្ឋាននៃការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរី និងជូនដំណឹងជាមុន (FPIC) នាំឱ្យមានការ គាំទ្រសហគមន៍ទូលំទូលាយពីសហគមន៍ចំពោះអន្តរាគមន៍របស់គម្រោង ដែលពួកគេនឹងមានឱកាសទទួលបាននូវអត្ថប្រយោជន៍របស់គម្រោង ព្រមជាមួយនឹងការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដែលអាចកើតមាន។ IPPF នឹងបង្កើតជាមូលដ្ឋានមួយសម្រាប់ការអនុវត្តគម្រោង និងសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃអំពីរបៀបដែលគម្រោងដោះស្រាយបញ្ហាជាមួយជនជាតិដើមភាគតិច។ នៅដំណាក់កាលអនុវត្តគម្រោងផែនការជនជាតិដើមភាគតិច (IPP) នឹងត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយផ្អែកលើ IPPF បន្ទាប់ពីមានការបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ពីទីតាំងវិនិយោគដែលទំនងជាមានផលប៉ះពាល់ ឬផ្ដល់អត្ថប្រយោជន៍ផ្ទាល់សម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិច។

សាវតារ និងក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយ

៤. **តើជនជាតិដើមជានរណា៖** នៅក្នុងច្បាប់ និងគោលនយោបាយនានា រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានចែង ជនជាតិដើមថាជា"ជនជាតិដើមភាគតិច"។ ជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវបានគេស្គាល់ដាច់ដោយឡែកពីក្រុមជនជាតិនានា ដូចជា ជនជាតិឡាវ ដែលរស់នៅភាគឦសាន្តនៃប្រទេសកម្ពុជា ជាទូទៅមិនត្រូវបានចាត់ទុកថាជា "ជនជាតិដើម" នោះទេ រីឯជនជាតិចាម ឬជនជាតិវៀតណាម ក៏មិនត្រូវបានចាត់ទុកថាជាជនជាតិដើមដែរ។ ទោះជាយ៉ាងណាក្ដី ទស្សនៈអំពីជនជាតិដើមភាគតិចពុំមានលក្ខណៈច្បាស់លាស់ឡើយ ហើយជនជាតិខ្មែរ (ក្រុមជនជាតិភាគច្រើន) រស់នៅក្នុងតំបន់មួយចំនួន មានចរិតលក្ខណៈជាច្រើនជាជនជាតិដើមភាគតិច។ ទាក់ទងទៅនឹងគោលនយោបាយរបស់

ធនាគារពិភពលោកស្តីពីជនជាតិដើមភាគតិច អ្នកទាំងនោះត្រូវបានចាត់ទុកថាជាអ្នកដែលមានចរិតលក្ខណៈដូចខាងក្រោមៈ

(ក) ការកំណត់អត្តសញ្ញាណកម្មដោយខ្លួនឯងថាជាសមាជិកនៃក្រុមវប្បធម៌ជនជាតិដើមភាគតិចដោយឡែកណាមួយ ហើយអត្តសញ្ញាណនេះត្រូវបានទទួលស្គាល់ពីអ្នកដទៃ។

(ខ) មានការផ្សារភ្ជាប់ជាសមូហភាពទៅនឹងទីជម្រកច្បាស់លាស់តាមភូមិសាស្ត្រ ឬដែនដីដូនតានៅក្នុងតំបន់អនុវត្តគម្រោង និងចំពោះធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងទីជម្រក និងដែនដីទាំងនះ

(គ) ស្ថាប័នវប្បធ៌មប្រពៃណី សេដ្ឋកិច្ច សង្គម ឬនយោបាយ ដែលដាច់ដោយឡែកពីអ្នកមានប្រៀបផ្នែកសង្គម និងវប្បធម៌ និង

(ឃ) ភាសាជនជាតិដើម ដែលច្រើនតែខុសពីភាសាផ្លូវការរបស់ប្រទេស ឬតំបន់។

៥. **ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិចៈ** ក្នុងចំណោមប្រជាជនកម្ពុជាទាំងអស់ ជនជាតិខ្មែរមានចំនួនប្រមាណ ៩០-៩៥ ភាគរយ។ ចំនួន ៥-១០ ភាគរយផ្សេងទៀត រួមមាន ជនជាតិភាគតិចនានា ដូចជា ចាមមូស្លីម ចិន និងវៀតណាម និងជនជាតិភាគតិចចំនួនដប់ប្រាំពីរក៏ត្រូវបានគេហៅថា "ខ្មែរលើ" ឬ "កុលសម្ព័ន្ធភ្នំ" ជាជនជាតិមិនមែនខ្មែរ។ ក្រុមទាំងនេះត្រូវបានគេប៉ាន់ស្មានថាមានចំនួនប្រហែល ១២០.០០០ នាក់ និងមានចំនួនប្រមាណជា ១% នៃចំនួនប្រជាជនកម្ពុជាសរុប។ ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិចចំនួនទាំងដប់ប្រាំពីរដែលមានចាប់ពី ៣០០ នាក់ទៅ ១៩០០០ នាក់ រួមមាន ព្នង គួយ មិល ក្រោល ថ្មុន ខោញ ទំពួន ចារ៉ាយ គ្រឹង កាវេត ស្អូច លុន កាចក់ ព្រៅ សួយ(សាអុង) ស្ទៀង និងកាវេត និងក្រុមជនជាតិភាគតិចដទៃទៀត គឺវៀតណាម ឡាវ និងខ្មែរអ៊ិស្លាម[1]។ ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិចភាគច្រើននៅនៅខេត្តរតនគិរី (៦៧,៩ ភាគរយ) និងមណ្ឌលគិរី (៥៩,៣ ភាគរយ) ។ ស្ទឹងត្រែង និងក្រចេះក៏មានអត្រាខ្ពស់នៃក្រុមជនជាតិដើមភាគតិចរស់នៅផងដែរ។

<u>គោលនយោបាយ ច្បាប់ វិធាន និងបទប្បញ្ញត្តិរបស់ប្រទេសកម្ពុជាអនុវត្តចំពោះជនជាតិដើមភាគតិច</u>

៦. **គោលនយោបាយជាតិស្តីពីការអភិវឌ្ឍន៍ជនជាតិដើមភាគតិចៈ** គោលនយោបាយនេះត្រូវបាន អនុម័តដោយទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនៅថ្ងៃទី ២៤ ខែមេសាឆ្នាំ ២០០៩ និងដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាលទាក់ទងនឹងជនជាតិដើមភាគតិចនៅក្នុងវិស័យវប្បធម៌អប់រំ បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ សុខភាព បរិស្ថាន ដីធ្លី កសិកម្ម ធនធានទឹក ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ យុត្តិធម៌ ទេសចរណ៍ និងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល។ រួមជាមួយច្បាប់ភូមិបាល (ឆ្នាំ ២០០១) គោលនយោបាយនេះផ្តល់នូវការទទួលស្គាល់ចំពោះសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិចចំពោះដីប្រពៃណី វប្បធម៌ និងទំនៀមទម្លាប់។

---

[1] ផ្លូវទៅកេយុត្តិធម៌៖ ការទទួលបានយុត្តិធម៌ដោយផ្តោតលើស្ត្រីក្រីក្រនិងជនជាតិដើមភាគតិចក្រសួងយុត្តិធម៌ យូអិនឌីភី ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៥ ទំព័រ ៥៩ ។

៧. **គោលនយោបាយស្តីពីការចុះបញ្ជីនិងសិទ្ធិប្រើប្រាស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច** នៅប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានអនុម័តដោយទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនៅថ្ងៃទី ២៤ ខែមេសាឆ្នាំ ២០០៩ និងអនុក្រឹត្យស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ៩ ខែមិថុនាឆ្នាំ ២០០៩ ដោយ នាយករដ្ឋមន្ត្រី។ គោលនយោបាយនេះជាមូលដ្ឋាននៃការទទួលស្គាល់នៅក្នុងច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ នូវសិទ្ធិរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចក្នុងការកាន់កាប់និងប្រើប្រាស់ដីជាកម្មសិទ្ធិជាសមូហភាពរបស់ពួកគេ។

៨. **រដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា (ឆ្នាំ ១៩៩៣)៖** មាត្រា ៣១.២ ចែងថា "ពលរដ្ឋខ្មែរមានសិទ្ធិស្មើគ្នាចំពោះច្បាប់និងមានសិទ្ធិសេរីភាពនិងមានសិទ្ធិ សេរីភាព និងករណីកិច្ចដូចៗគ្នា ដោយមិនគិតពីពូជសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភេទ ភាសា ជំនឿ សាសនា ទំនោរផ្នែកនយោបាយ កំណើតប្រភពដើម ស្ថានភាពសង្គម ធនធាន និងស្ថានភាពឯទៀតឡើយ "។ ជនជាតិដើមភាគតិចគឺជាពលរដ្ឋកម្ពុជា។

៩. **ច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១** ទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជាម្ចាស់អចលនវត្ថុ ជាដីរបស់ពួកគេ ដែលមានប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិសមូហភាព។ មាត្រា ២៣ នៅក្នុងច្បាប់កំណត់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចថាជា:

- ក្រុមមនុស្សដែលបង្ហាញពីឯកភាពជាតិពិន្ទុ សង្គម វប្បធម៌ និងសេដ្ឋកិច្ច
- អ្នករស់នៅបែបប្រពៃណី និង
- អ្នកដាំដុះលើដីដែលពួកគេកាន់កាប់តាមទំនៀមទម្លាប់នៃការប្រើប្រាស់ជាសមូហភាព

១០. **ច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើឆ្នាំ ២០០២** (មាត្រា ១១ ១៥ ១៦ ៤០) ធានានិងទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចក្នុងការបន្តការប្រើប្រាស់ និងចូលទៅកាន់តំបន់ព្រៃមួយចំនួនដែលក្រុមទាំងនេះប្រើប្រាស់តាមបែបប្រពៃណី និងការអនុវត្តរបៀបរស់នៅរបស់ពួកគេក្នុងការអាស្រ័យផលពីព្រៃឈើ។

<u>កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធដែលកម្ពុជាបានធ្វើ</u>

១១. យោងតាមវេទិកាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជា ប្រទេសកម្ពុជាគឺជាហត្ថលេខីលើឧបករណ៍អន្តរជាតិមួយចំនួនដែលការពារសិទ្ធិរបស់ជនជាតិដើមភាគតិច[2] ក៏ដូចជាអនុសញ្ញាស្តីពីជីវៈចម្រុះ (១៩៩២) ដែលទទួលស្គាល់តួនាទីរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចក្នុងការការពារជីវចម្រុះ។ នៅឆ្នាំ ១៩៩២ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានផ្តល់សច្ចាប័នលើកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និង វប្បធម៌។ ការណ៍នេះរួមបញ្ចូលទាំងសិទ្ធិក្នុងការអនុវត្តវប្បធម៌ជាក់លាក់ និងសិទ្ធិទទួលបានមធ្យោបាយចិញ្ចឹមជីវិត។ **សេចក្តីប្រកាសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសិទ្ធិរបស់ជនជាតិដើមភាគតិច**ត្រូវបានអនុម័តដោយមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិនៅខែកញ្ញាឆ្នាំ២០០៧។ ប្រទេស ជាច្រើនក្នុងពិភពលោក រួមទាំងប្រទេសកម្ពុជាផងដែរ បានបោះឆ្នោតគាំទ្រសេចក្តីប្រកាសដែលមិនជាប់

---

[2] រួមមាន កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សិទ្ធសង្គម និងសិទ្ធិវប្បធម៌ (ICESCR) កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ (ICCPR) សេចក្តីប្រកាសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិច និងជាទូទៅគឺសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស។

កាតព្វកិច្ច។ **អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងពូជសាសន៍ (ICERD)** មាត្រា ៥ (e) ធានានូវភាពស្មើគ្នា និងគ្មានការរើសអើងសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សិទ្ធិសង្គម និងសិទ្ធិវប្បធម៌ ជាពិសេសសិទ្ធិទទួលការអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាល ។

<u>គោលនយោបាយប្រតិបត្តិការរបស់ធនាគារពិភពលោក: ជនជាតិដើមភាគតិច (OP៤.១០)</u>

១២. គោលនយោបាយប្រតិបត្តិការរបស់ធនាគារពិភពលោក ៤.១០ (ជនជាតិដើមភាគតិច) តម្រូវឱ្យមានវិធានការណ៍កសាងផែនការពិសេស ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់ជនជាតិដើមភាគតិចដែលមានអត្តសញ្ញាណសង្គម និងវប្បធម៌ខុសគ្នាពីអត្តសញ្ញាណសង្គម និងវប្បធម៌របស់សង្គមភាគច្រើនដែលអាចធ្វើឱ្យពួកគេងាយរងគ្រោះក្នុងដំណើរការអភិវឌ្ឍ។ បុរេលក្ខខណ្ឌមួយសម្រាប់ការអនុម័តគម្រោង OP ៤.១០ តម្រូវឱ្យអ្នកខ្ចីធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរី និងផ្តល់ដំណឹងជាមុន ដល់ជនជនជាតិដើមភាគតិចដែលអាចរងផលប៉ះពាល់ និងបង្កើតលំនាំនៃការគាំទ្រសហគមន៍ទូលំទូលាយសម្រាប់គម្រោងនិងគោលបំណងរបស់គម្រោងនេះ។ ជាការសំខាន់ណាស់ក្នុងការកត់សម្គាល់ថា OP ៤.១០ សំដៅដល់ក្រុមសង្គមនិងសហគមន៍នានា ពោលគឺពុំមែនសំដៅដល់បុគ្គលឡើយ។

<u>ការវិភាគអំពីគម្លាត/ភាពខុសគ្នា</u>

១៣. ទោះបីជាប្រទេសកម្ពុជាមានគោលនយោបាយដែលទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចចំពោះវប្បធម៌ ការអប់រំ ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ សុខភាព បរិស្ថាន ដីធ្លី កសិកម្មធនធានទឹក ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ យុត្តិធម៌ ទេសចរណ៍ និងឧស្សាហកម្ម រ៉ែនិងថាមពលក្តី គេឃើញក្រឹត្យ អនុក្រឹត្យ ឬនីតិវិធីតិចតួចប៉ុណ្ណោះដែលគាំពារ ឬការពារផលប្រយោជន៍ជាពិសេសរបស់ជនជាតិដើមភាគតិច។ ជាទូទៅពួកគេត្រូវបានគេចាត់ទុកដូចពលរដ្ឋខ្មែរដែរ។ ករណីលើកលែងនោះ គឺច្បាប់ភូមិបាលរបស់កម្ពុជាបានទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងការមានកម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុដែលជាកម្មសិទ្ធិដីធ្លីរបស់ពួកគេ។ ជាក់ស្តែង នីតិវិធីដើម្បីចុះបញ្ជីសមូហភាពត្រូវចំណាយពេលយ៉ាងយូរហើយមានសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចតិចតួចប៉ុណ្ណោះ (ប្រហែល ៥) បានទទួលប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិសមូហភាពចាប់តាំងពីច្បាប់ភូមិបាលបានអនុម័តក្នុងឆ្នាំ២០០១ មក។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរច្បាប់ព្រៃឈើក៏ធានានិងទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចក្នុងការបន្តការប្រើប្រាស់ និងការចូលទៅកាន់តំបន់ព្រៃឈើមួយចំនួនដែលពួកគេប្រើប្រាស់ និងអនុវត្តតាមបែបប្រពៃណី។ ពុំនោះទៀតសោត ភាពខុសគ្នាចម្បងរវាងកិច្ចតម្រូវរបស់ធនាគារពិភពលោក និងគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋា ភិបាលកម្ពុជាជាប់ទាក់ទងនឹងអវត្តមាននៃក្រឹត្យ ឬនីតិវិធីនិយាមប្រតិបត្តិជាក់លាក់តាមវិស័យ។ ចំណុចនេះផ្ទុយគ្នាពីគោលនយោបាយរបស់ធនាគារពិភពលោកដែលទាមទារឱ្យមាននីតិវិធី និងផែនការលម្អិតដើម្បីការពារជនជាតិដើមភាគតិច។ ហេតុដូច្នេះ IPPF នឹងត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាន OP៤.១០ របស់ធនាគារពិភពលោក ដោយពិចារណាលើគោលនយោបាយ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធរបស់ប្រទេសកម្ពុជា។ យន្តការច្បាស់លាស់ សម្រាប់ការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរីនិងផ្តល់ដំណឹងជាមុន ដើម្បីស្វែងរកការគាំទ្រយ៉ាងទូលំទូលាយចំពោះសកម្មភាពគម្រោងពីសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច នឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្ត។ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការអនុវត្ត យន្តការដោះស្រាយបណ្តឹងសារទុក្ខនឹង

ត្រូវបង្កើតឡើងដើម្បីឱ្យជនជាតិដើមភាគតិចអាចបញ្ចេញមតិតាមរយៈបណ្ដឹងតវ៉ា ឬការផ្ដល់យោបល់ចំពោះគម្រោងនេះ។

បញ្ហាសំខាន់ៗ និងផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតមានក្នុងបញ្ហាជនជាតិដើមភាគតិច

<u>ការពិនិត្យមើលវត្តមាននៃជនជាតិដើមភាគតិចនិងការពិគ្រោះយោបល់បឋម</u>

១៤. ការចុះពិនិត្យដល់ទីកន្លែង និងការស្រាវជ្រាវឯកសារដោយអ្នកឯកទេសផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍សង្គមរបស់ធនាគារពិភពលោកនៅ ខែមិថុនាឆ្នាំ ២០១៨ បានរកឃើញថាជនជាតិដើមភាគតិច ភាគច្រើនមានវត្តមាននៅក្នុងខេត្តរតនគិរី មណ្ឌលគិរី ស្ទឹងត្រែង និងខេត្តក្រចេះ (ភាគឦសាននៃប្រទេសកម្ពុជា) ។ ក្រុមជនជាតិភាគតិចតូចៗផ្សេងទៀតកំពុងរស់នៅក្នុងខេត្តព្រះវិហារ (គួយ) ខេត្តកំពង់ស្ពឺ (សួយ) ព្រះសីហនុ (ស្អូច) ខេត្តកំពង់ចាម (ស្ទៀង)ខេត្តកំពង់ធំ (គួយ) ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ (គួយ) ខេត្ត ឧត្តរមានជ័យ (ចម្រុះ)។ សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចទាំងអស់មានទីតាំងស្ថិតនៅតំបន់ដាច់ស្រយាលនៃខេត្តដែលពិបាកទៅដល់ (គ្មានផ្លូវល្អ) ហើយមិនសូវមានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ។ នៅមណ្ឌលគិរីការសម្ភាសន៍ពីផ្ទះមួយទៅផ្ទះមួយដែលធ្វើឡើងដោយនាយក ដ្ឋានបណ្ដាញចែកចាយទឹកបានបញ្ជាក់ថា ជនជាតិដើមភាគតិច ភាគច្រើនគ្មានការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងបានបង្ហាញពីឆន្ទៈរបស់ពួកគេក្នុងការប្រើប្រាស់ទឹកស្អាត។

<u>លទ្ធផលបឋមនៃការវាយតម្លៃសង្គម</u>

១៥. ការពិនិត្យមើលបឋមឃើញថា គម្រោងទឹកស្អាតនៅមណ្ឌលគិរី អាចមានការប៉ះពាល់ដល់សហគមជនជាតិដើមភាគតិច។ នៅដំណាក់កាលទី ១ នៃគម្រោង (ការពង្រីកបណ្ដាញទឹកស្អាតក្នុងក្រុងសែនមនោរម្យ) ទោះបីជាបណ្ដាញតភ្ជាប់ទឹកនៅក្នុងក្រុងសែនមនោរម្យនឹងមិនទៅដល់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចក៏ដោយ ជនជាតិដើមភាគតិចមួយចំនួនកំពុងរស់នៅតាមបណ្ដោយផ្លូវបច្ចុប្បន្ន ដែលនឹងមានការតម្លើងតភ្ជាប់បំពង់ទឹកថ្មី។ ដំណាក់កាលទី ២ នៃការងារដែលត្រូវផ្ដល់ហិរញ្ញប្បទានក្រោមគម្រោងនេះ នឹងមិនត្រូវបានបង្កើតឡើងរហូតដល់គម្រោងនេះស្ថិតនៅក្នុងការអនុវត្ត គឺក្នុងដំណាក់កាលនេះហើយដែលមានការរំពឹងថានឹងពង្រីកបណ្ដាញទឹកនៅទូទាំងសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច។ ជារួម WaSSIP មានអត្ថប្រយោជន៍ដល់សង្គម។ សមាសភាគអនុគម្រោងត្រូវបានគេរំពឹងថានឹងប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាសាមញ្ញ សមស្រប និងចំណាយតិចដែលមិនបង្កផលវិបាកច្រើនដល់សង្គមនោះទេ។ ការផ្ដល់ទឹកស្អាតដែលមានសុវត្ថិភាពត្រូវបានរំពឹងថានឹងផ្ដល់ផលវិជ្ជមានយ៉ាងច្រើនលើការកែលម្អជីវភាពរស់នៅ។ ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានបណ្ដោះអាសន្នមួយចំនួនតូចអាចកើតមានចំពោះបរិស្ថានអាចកើតមានបណ្ដាលមកពីសកម្មភាពសាងសង់។ ផលប៉ះពាល់ទាំងនេះអាចគ្រប់គ្រងបានយ៉ាងងាយដោយវិធានការកាត់បន្ថយស្តង់ដារសំណង់ស៊ីវិល ដូចជាការដាក់កម្រិតកំណត់លើម៉ោងធ្វើការ ការគ្រប់គ្រងធូលីតាមរយៈការស្រោចទឹក និងការគ្រប់គ្រងការហូរច្រោះ និងកំណកដី។

យន្តការចាត់ចែងអនុវត្ត ត្រួតពិនិត្យ សារទុក្ខ និងរាយការណ៍

ការចាត់ចែងអនុវត្តន៍

១៦. ការអនុវត្តន៍ IPPF នឹងអនុវត្តតាមរចនាសម្ព័ន្ធអនុវត្តគម្រោង។ ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម នឹងបង្កើតផ្នែកគ្រប់គ្រងសមាសភាគ ១ (CMU-១) សម្រាប់សមាសភាគទី ១ ហើយក្រសួងសាធារណៈការនិងដឹកជញ្ជូន នឹងបង្កើតផ្នែកគ្រប់គ្រងសមាសភាគ ២ (CMU-២) សម្រាប់សមាសភាគទី ២ ។ CMU-១ និង CMU-២ នឹងដឹកនាំការអនុវត្តគម្រោងប្រចាំថ្ងៃ ទទួលបន្ទុកលើការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ និងលទ្ធកម្ម ពិនិត្យតាមដាន វឌ្ឍនភាពគម្រោង និងធ្វើការត្រួតពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃ ធានានូវការអនុលោមជាមួយវិធានការការពារសង្គម និង បរិស្ថានរបស់គម្រោង រៀបចំរបាយការណ៍គម្រោងត្រួតពិនិត្យសំណង់ស៊ីវិល សំរបសំរួលនិងប្រមូលធាតុចូលពីក្រសួងពាក់ព័ន្ធទាក់ទងនឹងសមាសភាគគម្រោងរៀងៗខ្លួន។

១៧. **មន្ត្រីសម្របសម្រួលការគាំពារសង្គមពីររូប**ត្រូវបានតែងតាំងដោយក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្មសម្រាប់សមាសភាគទី១ និងដោយក្រសួងសាធារណៈការ និងដឹកជញ្ជូន សម្រាប់សមាសភាគទី២ ដើម្បីទទួលខុសត្រូវលើការអនុលោមការពារតាម IPPF ដែលបានអនុម័ត និង IPP ដែលអាចធ្វើបាន។ ការទទួលខុសត្រូវរួមមានជាអាទិ៍ (ក) សកម្មភាពអនុវត្តទៅតាម IPPF ហើយធានាថាជនជាតិដើមភាគតិច និងជនងាយរងគ្រោះទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីគម្រោង (ខ) - រៀបចំកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈ និងការវាយតម្លៃសង្គមនៅក្នុងសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច ដើម្បីកំណត់តម្រូវការសម្រាប់តំបន់អនុវត្តគម្រោងជាក់លាក់ ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដែលអាចកើតមានបណ្តាលមកពីការអនុវត្តរបស់គម្រោងជាក់លាក់នៅតាមតំបន់ និងអន្តរាគមន៍ដែលអាចមានចំពោះគម្រោង (គ) ការរៀបចំកំណត់ហេតុនៃកិច្ចប្រជុំដោយរៀបរាប់លម្អិតអំពីការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន បញ្ហាពិភាក្សា បញ្ហាកង្វល់ ដែលលើកឡើងដោយ IP និងអន្តរាគមន៍របស់គម្រោង និង (ឃ) ធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ និងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពចំពោះការវាយតម្លៃសង្គម និងការធ្វើរបាយការណ៍។ លទ្ធផលនឹងត្រូវសង្ខេបនៅក្នុងរបាយការណ៍មួយហើយត្រូវបានបញ្ជូនទៅ CMU រៀងៗខ្លួនដែលនឹងចងក្រងរបាយការណ៍ រួចបញ្ជូនទៅធនាគារពិភពលោក។

១៨. **មន្ទីរឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្មថ្នាក់ខេត្ត និងរដ្ឋាករទឹក** គឺជាការិយាល័យថ្នាក់ក្រោមជាតិរបស់ MIH ដែលជាទំនាក់ទំនងរវាង MIH និងសហគមន៍ / អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។

១៩. **ទីប្រឹក្សាខាងគាំពារសង្គម** នឹងត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីគាំទ្រដល់ការគាំពារមន្ត្រីទំនាក់ទំនងសំដៅធានាឱ្យការវាយតម្លៃសង្គមត្រូវបានបំពេញ រួមជាមួយដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរី និងដែលមានការផ្តល់ដំណឹងជាមុន ហើយដែលផែនការជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវបានរៀបចំ និងអនុវត្ត។

ការតាមដាន ការចងក្រងឯកសារ និងការផ្សព្វផ្សាយ

២០. ដោយសារវិសាលភាពនៃសំណង់ស៊ីវិលដែលត្រូវអនុវត្តនៅតាមផ្លូវដែលមានស្រាប់ក្រោមគម្រោងនេះដែលមានទំហំតូចហើយការជ្រើសរើសការវិនិយោគជាអាទិភាពនឹងអនុវត្តតាមកសាងផែនការ ដែលមានការចូលរួម និងដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ ដែលបានពិពណ៌នានៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនេះ គេមិនរំពឹងថានឹងមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាន

ធំដុំ មកលើដីធ្លីនិងធនធានរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចឡើយ។ ដូច្នេះគម្រោងនេះត្រូវខិតខំពង្រឹងសមត្ថភាពក្នុងការតាមដានដោយខ្លួនឯងនិងសមត្ថភាពដោះស្រាយបញ្ហារបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ជាអាទិ៍ សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច។ ការតាមដាន និងវាយតម្លៃដោយមានការចូលរួម នឹងត្រូវអនុវត្តន៍ក្នុងកំឡុងពេលអនុវត្ត ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យប្រជាពលរដ្ឋដែលរងផលប៉ះពាល់វាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពរបស់គម្រោង និងកំណត់វិធានការនានាដើម្បីពង្រីកអត្ថប្រយោជន៍វិជ្ជមាននិងដោះស្រាយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាន។ ការណ៍នេះនឹងមានទម្រង់ជាការប្រជុំទៀងទាត់ (ប្រចាំត្រីមាស / ប្រចាំខែ) រវាងសហគមន៍អ្នកម៉ៅការ និងនាយកដ្ឋានតបណ្តាញ ទឹក ដែលជួយសម្រួលដោយការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយប្រព័ន្ធការពារសង្គម ឬជាមួយមន្ត្រីសម្របសម្រួល។ ម្យ៉ាងទៀតថាតើទំនាស់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងក្រុមជនជាតិភាគតិចបានកើតឡើង ត្រូវបានដោះស្រាយដោយអនុលោមតាមឯកសារនេះនឹងត្រូវបានតាមដាន និងរាយការណ៍ដោយមន្ត្រីសម្របសម្រួល/កុងស៊ុលតង់ការពារសង្គមដែរឬយ៉ាងណា។ CMU-១ តាមរយៈមន្ត្រីសម្របសម្រួលរបស់ខ្លួននឹងធ្វើការតាមដាន និងវាយតម្លៃផ្ទៃក្នុងទៀងទាត់លើ IPPF / IPP រួមទាំងការពិនិត្យឡើងវិញនូវរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំខែដែលបានបញ្ជូនដោយវិស្វករការដ្ឋាន។

យន្តការតម្លាភាព និងបណ្តឹងសារទុក្ខ

២១. គោលនយោបាយជនជាតិដើមភាគតិចរបស់ធនាគារពិភពលោក តម្រូវឱ្យគម្រោងវិនិយោគបង្កើតយន្តការសម្រាប់ដោះស្រាយបណ្តឹងសារទុក្ខ ដើម្បីធានាឱ្យមានការពេញចិត្តរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចចំពោះការអនុវត្តសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹង IPPF និងផ្តល់ឱ្យជនជាតិដើមភាគតិចនូវវេទិកាស្របច្បាប់សម្រាប់ការតាមដាន និងរាយការណ៍អំពីការអនុវត្តសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹង IPPF ។ ជាក់ស្តែងគោលបំណងនៃយន្តការបណ្តឹងសារទុក្ខនេះគឺដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យជនជាតិដើមភាគតិច និងអ្នកដែលជឿថាពួកគេទទួលរងផលប៉ះពាល់ ក្នុងការស្វែងរកដំណោះស្រាយជាទីពេញចិត្តចំពោះបណ្តឹងសារទុក្ខដែលពួកគេអាចមាន ទាក់ទងនឹងលទ្ធកម្មដីធ្លី ការកំហិតលើធនធាន ឬអន្តរាគមន៍ផ្សេងទៀតរបស់គម្រោង។

២២. នៅពេលចាប់ផ្តើមអនុវត្តគម្រោង គណៈកម្មការដោះស្រាយបណ្តឹងសារទុក្ខនឹងត្រូវបង្កើតឡើងនៅថ្នាក់ឃុំសង្កាត់ ស្រុក និងខេត្ត លើរចនាសម្ព័ន្ធដែលមានស្រាប់ ដែលរួមមាន នាយកដ្ឋានអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល អង្គការសហគមន៍ តំណាងស្ត្រី និងជនជាតិភាគតិច ប្រសិនបើមាន។ នៅតាមភូមិ យន្តការបណ្តឹងសារទុក្ខដែលមានស្រាប់ដែលត្រូវដឹកនាំដោយមេដឹកនាំចាស់ទុំ និង / ឬមេដឹកនាំសាសនា និងមេកុលសម្ព័ន្ធដែលមួយផ្នែកធំសហគមន៍មូលដ្ឋានអាចទទួលយកបាន ហើយនឹងត្រូវពង្រឹងជាដំណោះស្រាយបណ្តឹងសារទុក្ខកម្រិតទីមួយ។ ការរៀបចំនេះជួយធានាថាប្រព័ន្ធមួយត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីជួយដោះស្រាយបណ្តឹងសារទុក្ខ ឬដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹងដែលអាចកើតឡើងបន្ទាប់ពីមានអន្តរាគមន៍របស់គម្រោង។ យន្តការបណ្តឹងសារទុក្ខនឹងត្រូវអនុវត្តចំពោះបុគ្គល ឬក្រុមដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលពីគម្រោង ក៏ដូចជាអ្នកដែលមានផលប្រយោជន៍នៅក្នុងគម្រោង និង / ឬមានលទ្ធភាពធ្វើឱ្យមានឥទ្ធិពលចំពោះលទ្ធផលរបស់គម្រោងទាំងវិជ្ជមាន ឬអវិជ្ជមាន។ គម្រោងនេះនឹងផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាល និងការគាំទ្រដើម្បីពង្រឹងរចនាសម្ព័ន្ធដែលមានស្រាប់សំដៅដោះស្រាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងដោះស្រាយរួមគ្នាជាមួយបណ្តឹងសារទុក្ខដែល PAPs អាចលើកឡើងក្នុងកំឡុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល និងបន្ទាប់ពីការអនុវត្តសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងជនជាតិដើមភាគតិច។

ការកសាងសមត្ថភាព

២៣. ការវាយតម្លៃតម្រូវការការបណ្តុះបណ្តាល (TNA) នឹងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីរៀបចំឯកសារបណ្តុះ បណ្តាលពាក់ព័ន្ធ នឹងតម្រូវការនោះ។ TNA នឹងធ្វើឡើងក្នុងចំណោម CMU ទីប្រឹក្សាខាងការគាំពារសង្គម និងសហគមន៍។ ការបណ្តុះបណ្តាលនឹងគ្របដណ្តប់លើគោលនយោបាយការពារ និងអនុលោមភាពចំនួនបី ពោលគឺបរិស្ថាន ការតាំងទីលំនៅដោយបង្ខំ និងជនជាតិដើមភាគតិច។ ជាមួយការបណ្តុះបណ្តាល IPPF / IPP ជាក់លាក់ រួមមាន (ក) ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃ OP៤.១០ របស់ធនាគារ ពិភពលោក និងច្បាប់ ព្រមទាំងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធរបស់កម្ពុជា។ (ខ) មាតិកា និងបញ្ហាអនុវត្ត IPPF / IPP (គ) ការរៀបចំស្ថាប័នសម្រាប់ការអនុវត្តគម្រោង រួមមានតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវ (ឃ) របៀបពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈដោយប្រើវិធីសាស្ត្រពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរី និងផ្តល់ដំណឹងជាមុន (ង) នីតិវិធីដោះស្រាយបញ្ហា និងបណ្តឹងសារទុក្ខ និង (f) ការតម្រូវឱ្យមានការតាមដាន និងការរាយការណ៍។

ថវិកា

២៤. ថវិកាសំរាប់ការអនុវត្ត IPPF គឺជាផ្នែកមួយនៃថវិកាគម្រោង។ ថវិកានេះនឹងប្រើដើម្បីគ្របដណ្តប់លើការចំណាយប្រាក់ឧបត្ថម្ភបុគ្គលិកគម្រោង និងចំណាយលើកុងស៊ុលតង់ក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍អនុលោមភាព រួមមាន របាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យនិងតាមដាន ការប្រមូលទិន្នន័យ និងការរៀបចំ IPP ជាដើម។ ការប៉ាន់ស្មានថវិកាមាននៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងសង្គម និងបរិស្ថាន(ESMF)។

ការពិគ្រោះយោបល់ និងការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ:

វិធីសាស្ត្រប្រើប្រាស់សម្រាប់ការវាយតម្លៃបឋម

២៥. ទីមួយ វិធីនេះត្រូវបានគេប្រើក្នុងអំឡុងពេលកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាននិងសហគមន៍ក្នុងអំឡុងពេល SA (ដំណាក់កាលកសាងទស្សនទានគម្រោង) ។ នៅក្នុងដំណាក់កាលបន្តបន្ទាប់វិធីសាស្ត្រនេះនឹងត្រូវបានប្រើសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យគម្រោង ការវាយតំលៃសង្គម (ដើម្បីរៀបចំ IPP) ការអនុវត្តគម្រោង និងការត្រួតពិនិត្យ។ ដំណើរការ និងនីតិវិធីលម្អិតពណ៌នានៅផ្នែកខាងក្រោម។

២៦. ការវាយតម្លៃសង្គមបឋមបានបញ្ជាក់ថាជនជាតិដើមនៅក្នុងតំបន់អនុវត្តគម្រោង (ក្រុងសែនមនោរម្យ ខេត្តមណ្ឌលគិរី) ជារួម នឹងទទួលផលវិជ្ជមានពីគម្រោង ប៉ុន្តែអាចរងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដោយសារការយកដីសម្រាប់ការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់ទឹកនៅប្រភពទឹកថ្មី និងការសាងសង់ស្ថានីយ៍បូមមួយចំនួនទៀតដែលអាចមានទីតាំងស្ថិតនៅក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគេ។

ការពិគ្រោះយយោបល់ដោយសេរី និងបានផ្តល់ដំណឹងជាមុន

២៧. គម្រោងនេះនឹងអនុវត្តការពិគ្រោះយោបល់ពេញលេញ និងការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ។ ក្នុងអំឡុងពេលពិនិត្យពិច័យគម្រោង សហគមន៍ អ្នកភូមិ និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន នឹងត្រូវបានពិគ្រោះយោបល់អំពីអត្ថប្រយោជន៍ និងផលប៉ះ

ពាល់ដែលអាចកើតមាន។ នៅក្នុងដំណើរការនេះការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរីនិងផ្តល់ដំណឹងជាមុនមុននឹងប្រព្រឹត្តទៅជាភាសារបស់ជនជាតិដើមភាគតិច និងប្រព្រឹត្តទៅនៅទីតាំងដែលមានភាពងាយស្រួលសម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិច និងជនជាតិដើមភាគតិចដែលអាចរងផលបះពាល់។ ទស្សនៈរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវលើកយកមកពិចារណាក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្តគម្រោង ទន្ទឹមជាមួយការគោរពការអនុវត្តបច្ចុប្បន្ន ការគោរពជំនឿ និងចំណង់ចំណូលចិត្តផ្នែកវប្បធម៌របស់ពួកគេ។ លទ្ធផលនៃការពិគ្រោះយោបល់នេះនឹងត្រូវចងក្រងជាឯកសារ ជារបាយការណ៍តាមកាលកំណត់ និងដាក់ជូនធនាគារពិភពលោកដើម្បីត្រួតពិនិត្យ សារជាថ្មី។ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការអនុវត្តគម្រោង នឹងមានការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពចំពោះការវាយតម្លៃសង្គមផងដែរ ដើម្បីតាមដានផលប៉ះពាល់វិជ្ជមាន និងអវិជ្ជមាននៃគម្រោង និងទទួលបានមតិយោបល់ពីប្រជាពលរដ្ឋដែលរងផលប៉ះពាល់ពីគម្រោង។ នៅមុនពេលពិគ្រោះយោបល់ មន្ទីរខេត្តនីមួយៗនឹងបញ្ជូនសេចក្តីជូនដំណឹងដល់សហគមន៍ ជម្រាបជូនដំណឹងដល់មេដឹកនាំរបស់ពួកគេថា មន្ត្រីសម្របសម្រួល និងអាជ្ញាធរដែនដីនឹងចុះមកជួបពួកគេ ហើយការពិគ្រោះយោបល់នឹងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីស្វែងរកការគាំទ្រពីអន្តរាគមន៍របស់គម្រោង និងកំណត់រកផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានក៏ដូចជាការគាំទ្រពីគម្រោងដើម្បីដោះស្រាយផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតមានផងដែរ។ សេចក្តី ជូនដំណឹងនេះនឹងស្នើសុំឱ្យសហគមន៍អញ្ជើញតំណាងកសិករ សមាគមន៍ស្ត្រី និងមេភូមិចូលរួមប្រជុំ។ ក្នុងអំឡុងពេលទស្សនកិច្ចនេះថ្នាក់ដឹកនាំសហគមន៍ និងអ្នកចូលរួមដទៃទៀតនឹងបង្ហាញទស្សនៈរបស់ពួកគេ ទាក់ទងនឹងសកម្មភាពដែលបានស្នើឡើង។ ក្នុងអំឡុងពេលពិគ្រោះយោបល់ នីតិវិធីលម្អិតនឹងត្រូវកំណត់ទៅតាមភូមិតាមនីមួយៗ ដើម្បីកំណត់ផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតមាន និងការគាំទ្រដែលអាចទៅរួចនៅក្រោមគម្រោងនេះ។

២៨. **ការវាយតម្លៃសង្គម**នឹងប្រព្រឹត្តទៅនៅតាមតំបន់គោលដៅដែលបានកំណត់ថាអាចមានផលប៉ះពាល់មកលើជនជាតិដើមភាគតិច មកលើដីធ្លី និងមកលើធនធានផ្សេងទៀត។

២៩. **ប្រព័ន្ធដោះស្រាយជម្លោះ**តាមរយៈយន្តការបណ្តឹងសារទុក្ខដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង នឹងត្រូវបានកំណត់ដើម្បីធានាឱ្យមានការពិចារណាចំពោះសម្លេងរបស់ប្រជាជនរងផលប៉ះពាល់ (ជាពិសេសចំពោះលទ្ធកម្មដីធ្លី) ។

១. សេចក្តីផ្តើម

១. ប្រទេសកម្ពុជាបានសម្រេចគោលដៅផ្គត់ផ្គង់ទឹកនៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ (MDGs) និងបានធ្វើឱ្យមានវឌ្ឍនភាពឆ្ពោះទៅរកគោលដៅអនាម័យ។ លទ្ធភាពទទួលបានប្រភពទឹកស្អាត និងអនាម័យកាន់តែប្រសើរឡើងមាន ៧៥ ភាគរយ និង ៤៩ ភាគរយ។ លទ្ធភាពទទួលបានទឹក និងគុណភាពនៃការផ្គត់ផ្គង់ទឹកនិងអនាម័យ នៅតែមានកម្រិតទាបជាងបណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់ ដោយមានប្រជាជនតែ ២១% ប៉ុណ្ណោះដែលទទួលបានការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត (៣០% នៃប្រជាជនមានប្រភពទឹកម៉ាស៊ីនមានគុណភាពមិនល្អ និង ២០% នៃប្រជាជនប្រើប្រាស់ទឹកពីប្រភពទឹកលើដី)។ ការសំរេចគោលដៅដែលមានមហិច្ឆតាខ្ពស់នៃការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយនិរន្តរភាពប្រកបដោយចីរភាព (SDGs) ស្តីពីទឹកស្អាត និងអនាម័យ គឺជាបញ្ហាប្រឈមដ៏ធំមួយ។ SDGs រួមបញ្ចូលការដោះស្រាយបញ្ហាវិសមភាពជាបន្តបន្ទាប់ ដើម្បីសម្រេចបាននូវការមានទឹកប្រើប្រាស់ជាសកលនៅត្រឹមឆ្នាំ ២០៣០ ហើយក៏ប្រាថ្នាចង់បានកំរិតខ្ពស់ជាងសេវាមូលដ្ឋានផងដែរពោលគឺការគ្រប់គ្រងអនាម័យ និងការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតដែលកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។ ទឹកដែលបានផ្តល់ដោយសុវត្ថិភាពតាមប្រព័ន្ធបំពង់ទឹកមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នាបំផុតទៅនឹងនិយមន័យ SDG ស្តីពីការគ្រប់គ្រងសេវាទឹកប្រកបដោយសុវត្ថិភាព។ ការបង្កើនលទ្ធភាពទទួលបានទឹកមានសុវត្ថិភាពតាមប្រព័ន្ធបំពង់ទឹកនឹងជួយឱ្យកម្ពុជារីកចម្រើនលឿនឆ្ពោះទៅរកគោលដៅរបស់ SDG ។ ផលប៉ះពាល់នៃការធ្វើនគរូបនីយកម្មយ៉ាងឆាប់រហ័សត្រូវបានធ្វើឱ្យកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរឡើងដោយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលធ្វើឱ្យធនធានទឹកកាន់តែខ្សត់ កាន់តែកខ្វក់ និងពិបាកព្យាករណ៍។ ក្នុងន័យនេះ ការគ្រប់គ្រងទឹកសំអុយពីតំបន់ដែលមានប្រជាជនរស់នៅច្រើន បន្ថែមលើការផ្គត់ផ្គង់ទឹកមានសុវត្ថិភាពចំពោះប្រជាជន អាចកាត់បន្ថយការបំពុលដល់ប្រភពទឹកនិងបរិស្ថានបាន។

២. គោលបំណងនៃក្របខ័ណ្ឌ

២. គោលនយោបាយប្រតិបត្តិរបស់ធនាគារពិភពលោក ៤.១០ ស្តីពីជនជាតិដើមភាគតិចជម្រុញឱ្យមានគម្រោងនេះដោយសារតែមានជនជាតិដើមនៅក្នុងតំបន់អនុវត្តគម្រោង។ ដោយអនុលោមតាម OP ៤.១០ និងមុនដំណាក់កាលវាយតម្លៃ គម្រោងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ជនជាតិដើមភាគតិច (IPPF) ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីធានាថាជនជាតិដើមភាគតិចនឹងត្រូវបានពិគ្រោះយោបល់ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងប្រកបដោយអត្ថន័យនាំទៅដល់ការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរី និងជូនដំណឹងជាមុន (FPIC) ថាពួកគេនឹងមានឱកាសស្មើគ្នាក្នុងការចែករំលែកអត្ថប្រយោជន៍នៃគម្រោង ហើយថាផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដែលមានសក្តានុពលត្រូវបានកាត់បន្ថយឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។ IPPF នឹងបង្កើតជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការអនុវត្តគម្រោង និងតាមដាន និងវាយតម្លៃអំពីរបៀបដោះស្រាយរបស់គម្រោងជាមួយបញ្ហាជនជាតិដើមភាគតិច។ នៅដំណាក់កាលអនុវត្តន៍គម្រោង ផែនការប្រជាជន ជនជាតិដើមភាគតិច (IPP) នឹងត្រូវបានបង្កើតឡើងផ្អែកលើ IPPF នេះ បន្ទាប់ពីតំបន់គោលដៅត្រូវបានកំណត់យ៉ាងច្បាស់លាស់ ហើយលទ្ធផលនៃការត្រួតពិនិត្យប្រព័ន្ធសង្គមបានបញ្ជាក់ពីផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានមកលើសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច។

៣. ការពិពណ៌នាអំពីគម្រោង

៣. គោលបំណងអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង (PDO) គឺដើម្បីបង្កើនលទ្ធភាពផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត សេវាកម្មអនាម័យ និងពង្រឹងដំណើរការប្រតិបត្តិរបស់អ្នកផ្តល់សេវាកម្មនៅតាមទីក្រុង ឬតំបន់ដែលបានជ្រើសរើស។

៤. **គម្រោងដែលបានស្នើមានសមាសភាគពីរគឺ** (១) គាំទ្រដល់ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកនៅតាមខេត្ត នៅតាមក្រុង និងឃុំមួយចំនួន (ii) គាំទ្រការលើកកម្ពស់ប្រព័ន្ធអនាម័យខេត្តនៅខេត្តសៀមរាបនិងតំបន់ផ្សេងទៀត។ សមាសភាគនីមួយៗត្រូវបានបែងចែកបន្តទៅជាអនុសមាសភាគវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងអនុសមាសភាគអនុវត្តការពង្រឹងស្ថាប័ន អនុវត្តគោលនយោបាយ និងអនុវត្តគម្រោង។

សមាសភាគទី ១: ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកនៅថ្នាក់ខេត្ត (IDA-៣០.៥ លានដុល្លារអាមេរិក)

៥. សមាសភាគនេះ ផ្តោតលើការគាំទ្រដល់ការពង្រីកសេវាផ្គត់ផ្គង់ទឹកទៅកាន់តំបន់ទីប្រជុំជនមួយចំនួន។ គម្រោងនេះនឹងជួយដល់អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាទឹកស្អាតសាធារណៈនៅថ្នាក់ខេត្តនៅតាមទីរួមខេត្តមួយចំនួន ដើម្បីបន្ថែម និងពង្រីកបណ្តាញចែកចាយទឹកបម្រើឱ្យអតិថិជនបន្ថែមទៀត (រួមទាំងការកសាងកន្លែងផលិតទឹកបន្ថែម តាមការចាំបាច់)។ សមាសភាគនេះក៏គាំទ្រដល់ការកសាងប្រព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់ទឹកម៉ាស៊ីនខ្នាតតូចនៅតាមបណ្តាឃុំមួយចំនួននៅក្រៅទីរួមខេត្តសំខាន់ៗ ដែលនៅមិនទាន់សេវាកម្មនៅឡើយ ប៉ុន្តែប្រជាពលរដ្ឋមានចំនួន និងដង់ស៊ីតេសមស្របសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកម៉ាស៊ីន។ ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាននិងប្រតិបត្តិការរបស់វិស័យឯកជននៃប្រព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតខ្នាតតូចនឹងត្រូវបានពិនិត្យមើល និងជំរុញតាមរយៈលទ្ធភាពបច្ចេកទេស សេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។ គម្រោងនេះនឹងជួយអភិវឌ្ឍន៍យន្តការមួយ ដើម្បីពិនិត្យមើលប្រព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់ទឹកខ្នាតតូចដែលបានស្នើសុំនៅតាមបណ្តាឃុំនានាពិចារណាលើជម្រើសសម្រាប់ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ឯកជន និង / ឬសាធារណៈ ប្រតិបត្តិការ និងការគ្រប់គ្រងហើយបន្ទាប់មកដើម្បីរចនាគម្រោងឱ្យបានសមស្រប។ គេរំពឹងថាកម្មវិធីវិកិលនៃការគាំទ្រចំពោះការរៀបចំ និងការវិនិយោគចំពោះគម្រោងផ្គត់ផ្គង់ទឹកនឹងត្រូវបានអនុវត្ត។ ការវិនិយោគនឹងចាប់ផ្តើមពីកម្មវិធីអាទិភាពបឋមដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងអំឡុងពេលរៀបចំគម្រោង ដើម្បីសាកល្បងនិងត្រួសត្រាយផ្លូវសម្រាប់កម្មវិធីវិនិយោគទុនវិកិលមួយដោយរលូន។ ជំនួយបច្ចេកទេសដើម្បីកំណត់ វាយតម្លៃ និងរៀបចំបន្ថែមនូវកម្មវិធីទីក្រុង និងឃុំដែលបានជ្រើសរើស នឹងចាប់ផ្តើមស្របគ្នា។ ដោយសារតែបញ្ហាសន្តិសុខ និងនិរន្តភាពទឹកទាក់ទងទៅនឹងហានិភ័យនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ការរចនាដ៏ល្អប្រសើរសម្រាប់ប្រសិទ្ធភាពថាមពលតាមរយៈការកំណត់ទំហំបរិមាណគ្រឿងបរិក្ខារអគ្គិសនី និងគ្រឿងចក្រសមស្រប តម្រូវឱ្យមានការគ្រប់គ្រងការអភិរក្សទឹក ការអភិវឌ្ឍប្រភពទឹកដទៃទៀត និងមានការការពារប្រភព និងនិរន្តរភាព។

៦. ជំនួយបច្ចេកទេសនឹងត្រូវផ្តល់ដើម្បីបន្ថែម និងគាំទ្រដល់ការគ្រប់គ្រងគម្រោង និងសមត្ថភាពត្រួតពិនិត្យរបស់ទីភ្នាក់ងារអនុវត្ត។ លើសពីនេះទៀត សមាសភាគនេះក៏នឹងរួមបញ្ចូលផងដែរនូវជំនួយបច្ចេកទេសដើម្បីលើកកម្ពស់លទ្ធផលអនុវត្តន៍សម្រាប់អ្នកផ្តល់សេវាផ្គត់ផ្គង់ទឹកថ្នាក់ខេត្តដែលបានជ្រើសរើសសំដៅគ្រប់គ្រង និងដំណើរការប្រព័ន្ធទាំងនេះ ឱ្យជានាបាននូវនិរន្តរភាពផ្នែកបច្ចេកទេស និងហិរញ្ញវត្ថុ រួមបញ្ចូលការពិចារណាអំពីហានិភ័យនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងប្រព័ន្ធសង្កេតនិងវាស់ស្ទង់ (O&M) របស់ប្រព័ន្ធនេះ និងដើម្បីធានាភាពតំណាងយេនឌ័រក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់ទឹក។ សមាសភាគនេះនឹងផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេសដើម្បីសិក្សា ណែនាំ និងបង្កើតកម្មវិធីតបណ្តាញទឹក (រាប់បញ្ចូលទាំងកម្មវិធីផ្អែកលើលទ្ធផលតាមការចាំបាច់) ដែលផ្តោតលើការជួយដល់គ្រួសារក្រីក្រដែលមានបញ្ហាផ្នែកអាហារូបត្ថម្ភ (ឧទាហរណ៍ គ្រួសារដែលមានកុមារអាយុក្រោម ៥ ឆ្នាំ) ដើម្បីទទួលបានសេវាផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត។ កម្មវិធីនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទងផ្នែកអាហាររូបត្ថម្ភនិងការលើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រង / ការសំអាតទឹក និងឥរិយាបថស្តីពីអនាម័យខ្លួនប្រាណផ្សេងទៀត នឹងត្រូវបានអនុវត្ត។ សារទាំងអស់នឹងត្រូវបានជូនដំណឹងតាមរយៈការវិភាគយេនឌ័រដើម្បីបង្កើនអត្ថប្រយោជន៍របស់ស្ត្រីនិងក្មេងស្រី។ កម្មវិធីប្រាស្រ័យទាក់ទងនេះនឹងព្យាយាមសហការ និងសម្របសម្រួលជាមួយកម្មវិធីប្រាស្រ័យទាក់ទងនឹងអាហារូបត្ថម្ភ និងជំងឺក្រិនដទៃទៀត ដូចជាការលើកកម្ពស់ និងពង្រឹងការបញ្ជូនសារសុខភាព អាហារូបត្ថម្ភ និងអនាម័យខ្លួនប្រាណនៅតាមទីប្រជុំជននិងឃុំនានា។ នៅទីកន្លែងដែលគម្រោងប្រសព្វគ្នាជាមួយសំណើគម្រោងអាហារូបត្ថម្ភកម្ពុជា (បច្ចុប្បន្នកំពុងរៀបចំ) សកម្មភាពរួមគ្នា នឹងប្រព្រឹត្តទៅតាមរយៈការជំរុញវេទិកាចែកចាយទូទៅ និងការតាមដានអ្នកទទួលផលដែលទទួលអន្តរាគមន៍រួមគ្នា។ ជំនួយបច្ចេកទេសមួយដើម្បីគាំទ្រដល់ក្រសួងឧស្សាហកម្មនិងសិប្បកម្មក្នុងការអភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្រផ្គត់ផ្គង់ទឹកនៅទីក្រុងនិងផែនការវិនិយោគក៏ត្រូវបានផ្តល់ជូនផងដែរ។

សមាសភាគទី ២: ការកែលើកកម្ពស់ប្រព័ន្ធអនាម័យក្រុងសៀមរាបនិងតំបន់ផ្សេងៗទៀត (IDA – ២៤.៥ លានដុល្លារអាមេរិក)

៧. សមាសភាគនេះផ្តោតលើការគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍ និងការសាងសង់បណ្តាញលូទឹកសំអុយធំទៅកាន់បំពង់លូចែកចាយចំបងដែលមានស្រាប់នៅក្រុងសៀមរាប ដើម្បីឱ្យគ្រួសារ និងក្រុមហ៊ុនអាចតភ្ជាប់ដោយផ្ទាល់ទៅនឹងប្រព័ន្ធលូបង្ហូររបស់ក្រុង។ រោងចក្រប្រព្រឹត្តកម្មទឹកស្អាតខ្នាតធំនិងខ្សែបញ្ជូនចម្បងត្រូវបានសាងសង់ឡើងនៅឆ្នាំ ២០០៨ ដោយគ្មានលូវង និងលូជើងក្អែបឡើយ។ បច្ចុប្បន្ននេះមានតែសំណង់ធំៗនៅក្បែរទឹកធំ ១ ប៉ុណ្ណោះដែលត្រូវបានតភ្ជាប់ហើយត្រូវពឹងផ្អែកលើលូស្តុកសម្រាប់ស្តុកទឹកសំអុយចេញពីបំពង់មេ។ សមត្ថភាពស្តុកតិចតួចនិងការខូចខាតចំពោះបំពង់លូបញ្ជូនធ្វើឱ្យទឹកសំអុយតិចតួចប៉ុណ្ណោះដែលហូរទៅដល់រោងចក្រប្រព្រឹត្តិកម្ម។ នៅកន្លែងដែលការផ្លាស់ប្តូរអាកាសធាតុដែលបណ្តាលឱ្យមានទឹកជំនន់នៅក្នុងទីក្រុង មានការចម្លងរោគយ៉ាងខ្លាំងពីជំនន់ទឹកលាមកបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុខភាពនៅតាមតំបន់ជាច្រើនក្នុងទីក្រុង។ ការសាងសង់បណ្តាញលូទឹកសំអុយធំជាមួយកម្មវិធីតភ្ជាប់គ្រួសារនឹងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការប្រមូល និងការបញ្ជូនលាមកគ្រួសារទៅកាន់កន្លែងប្រមូលនិងកន្លែងសម្អាតដែលកាត់បន្ថយការចម្លងរោគពីលាមកទៅកាន់ប្រជាជនក្នុងករណីមានទឹកជំនន់។ សមាសភាគនេះក៏គាំទ្រការស្តារនីតិសម្បទា និងការបង្កើនបន្ថែមនូវប្រព័ន្ធលូទឹកសំអុយដែលមានស្រាប់ដើម្បីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធ

ភាពដំណើរការរបស់ប្រព័ន្ធលូ រួមជាមួយការស្តារឡើងវិញ និងការធ្វើឱ្យ ប្រសើរឡើងនូវស្ថានីយ៍បូមលូ និងប្រព័ន្ធទទួល និងគ្រប់គ្រងភក់។

៨. សមាសភាគនេះនឹងជួយដល់ការគាំទ្រការលើកកម្ពស់អនាម័យបរិស្ថាន និង / ឬការវិនិយោគនៅតាមបណ្តាឃុំដែលការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្ថិតក្រោមការគាំទ្រនៃសមាសភាគទី ១ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាទឹកសំអុយដែលបានមកពីការកើនឡើងនៃការផ្គត់ផ្គង់ទឹក។ ដោយសារគម្រោងផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតទាំងនេះមានទំហំតូច ការយកចិត្តទុកដាក់ទំនងជាផ្តោតលើការលើកកម្ពស់អនាម័យបរិស្ថាន គ្រួសារ និងការបង្ហូរទឹកសំអុយបានល្អនៅជុំវិញគ្រួសារ។ តាមដែលអាចអនុវត្តបាន ប្រព័ន្ធសំអាតទឹកសំអុយខ្នាតតូចនឹងត្រូវបានបង្កើតឡើង។

៩. ជំនួយបច្ចេកទេសនឹងត្រូវផ្តល់ដើម្បីបន្ថែម និងគាំទ្រដល់ការគ្រប់គ្រងគម្រោង និងសមត្ថភាពត្រួតពិនិត្យរបស់ភ្នាក់ងារអនុវត្ត។ លើសពីនេះទៅទៀត សមាសភាគនេះក៏រួមបញ្ចូលផងដែរនូវជំនួយបច្ចេកទេសលើកកម្ពស់សមត្ថភាពបច្ចេកទេស និងលទ្ធផលអនុវត្តដល់រោងចក្រប្រព្រឹត្តកម្មទឹកសំអុយខេត្តសៀមរាប ដើម្បីឱ្យមានដំណើរការ និងការថែទាំឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់នូវបណ្តាញលូបង្ហូរទឹកសំអុយ និងមូលដ្ឋានអនាម័យ ការគ្រប់គ្រងសេវាប្រមូលភក់លាមក រួមទាំងការការធ្វើប្រព្រឹត្តកម្មដើម្បីឱ្យទឹកសំអុយឆ្លើយតបនឹងស្តង់ដារបង្ហូរចេញ និងដើម្បីឱ្យមានភាពតំណាងយេនឌ័រកាន់តែប្រសើរឡើងក្នុងការគ្រប់គ្រងឧបករណ៍ប្រើប្រាស់។ ឧបករណ៍ចាំបាច់សម្រាប់ដំណើរការ និងថែទាំ កនឹងត្រូវផ្តល់ឱ្យផងដែរ។ កម្មវិធីស្តីពីការប្រាស្រ័យទាក់ទង (ត្រូវជូនដំណឹងដោយការវិភាគយេនឌ័រ) និងការលើកកម្ពស់នឹងត្រូវបានអនុវត្តដើម្បីលើកទឹកចិត្តដល់គ្រួសារ និងអាជីវកម្មនានា ក្នុងការភ្ជាប់ប្រព័ន្ធលូទឹកសំអុយ។ ជំនួយបច្ចេកទេសសម្រាប់គាំទ្រដល់ក្រសួងសាធារណៈការ និងដឹកជញ្ជូនក្នុងការធ្វើផែនការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រអនាម័យទីក្រុង និងផែនការវិនិយោគក៏នឹងត្រូវផ្តល់ផងដែរ។

១០. **អ្នកទទួលផលពីគម្រោង៖** អ្នកទទួលផលផ្ទាល់គឺជាប្រជាជនទីក្រុង និងស្រុក ដែលគម្រោងផ្គត់ផ្គង់ទឹក និង / ឬអនាម័យ ដែលនឹងត្រូវផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយគម្រោងនេះ។ បច្ចុប្បន្ននេះការវិនិយោគលើការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតត្រូវបានរំពឹងថានឹងផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ផ្ទាល់ដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ១០៥.០០០ នាក់នៅតាមទីក្រុង និងឃុំនានា។ ក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅក្នុងតំបន់សេវានៃបណ្តាញអនាម័យតាមសហគមន៍ក្នុងខេត្តសៀមរាប ប្រជាជនប្រមាណជា ២២,០០០ នាក់ត្រូវបានរំពឹងថានឹងទទួលបានសេវាដែលមានគុណភាព និងសេវាអនាម័យខ្ពស់ តាមរយៈការតភ្ជាប់ទៅបណ្តាញលូ ឬការប្រមូល និងសំអាតភក់ដោយសុវត្ថិភាព។ អ្នកទទួលផលបន្ថែមទៀត រួមមាន អ្នកទទួលបានសារផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថអនាម័យនៅក្នុងទីតាំងអនុវត្តគម្រោង និងក្រៅពីនេះ បុគ្គលិក (ទាំងបុរសនិងស្ត្រី) នៃប្រតិបត្តិករផ្គត់ផ្គង់ទឹកនិងអនាម័យ ដែលទទួលបានការគាំទ្រលើការកសាងសមត្ថភាពពីគម្រោង។

១១. **ការចូលរួមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋនឹងត្រូវអនុវត្តន៍នៅក្នុងគម្រោងទាំងមូល៖** ក្នុងអំឡុងពេលការអនុវត្តគម្រោងវេទិកាសាធារណៈរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៅទីកន្លែងដែលកើតមានក្តីបារម្ភនោះ ត្រូវអនុវត្តន៍បន្តជានិច្ចដើម្បីឆ្លៀតឱ

កាសផ្តល់ព័ត៌មានអំពីគម្រោងឱ្យបានច្រើនទៅកាន់ប្រជាពលរដ្ឋ និងដើម្បីទទួលបានសំណូមពរសម្រាប់គម្រោង។ ប្រតិបត្តិករទឹកស្អាត និងប្រតិបត្តិករស្ថានីយប្រព្រឹត្តិកម្មទឹកកខ្វក់ដែលទទួលបានការគាំទ្រពីគម្រោងនេះក៏នឹងអនុវត្តន៍ក្របខ័ណ្ឌគណនេយ្យភាពសង្គមតាមរយៈការចូលរួមពីប្រជាពលរដ្ឋ ដែលទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីសេវាកម្មៈ (ក) យល់ដឹងពីបទដ្ឋានសេវាកម្មផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យក្នុងកម្រិតអប្បបរ (ខ) តាមដាន និងផ្តល់យោបល់ត្រឡប់ពីសេវាប្រតិបត្តិការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និង (គ) កំណត់ និងឯកភាពលើសកម្មភាពដែលអ្នកផ្តល់សេវាយកទៅប្រតិបត្តិ ដើម្បីកែលម្អគុណភាពនៃសេវាកម្ម។ ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម ក៏មានយន្តការបណ្តឹងមួយសម្រាប់សាធារណជនដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម និងតាមដានពីរបៀបដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹងទាក់ទិននឹងការផ្តល់សេវាផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតនោះ។ គម្រោងនេះក៏នឹងបង្កើនអានុភាពលើវេទិកានេះផងដែរ តាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយយន្តការនេះឱ្យសាធារណជនដឹងកាន់តែទូលំទូលាយ និងដោយគាំទ្រដល់ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម ក្នុងការដោះស្រាយបណ្តឹងឱ្យទាន់ពេលវេលា។

៤. ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិចនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

១២. នៅក្នុងច្បាប់ និងគោលនយោបាយនានា រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានចែង ជនជាតិដើមថាជា"ជនជាតិដើមភាគតិច" ។ ជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវបានគេស្គាល់ដាច់ដោយឡែកពីក្រុមជនជាតិនានា ដូចជា ជនជាតិឡាវ ដែលរស់នៅភាគឦសាន្តនៃប្រទេសកម្ពុជា ដែលជាទូទៅមិនត្រូវបានចាត់ទុកថាជា "ជនជាតិដើម" នោះទេ រីឯជនជាតិចាម ឬជនជាតិវៀតណាម ក៏មិនត្រូវបានចាត់ទុកថាជាជនជាតិដើមដែរ។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តីទស្សនៈអំពីជនជាតិដើមភាគតិចពុំមានលក្ខណៈច្បាស់លាស់ឡើយ ហើយជនជាតិខ្មែរ (ក្រុមជនជាតិភាគច្រើន) រស់នៅក្នុងតំបន់មួយចំនួនមានលក្ខណៈជាច្រើន ជាជនជាតិដើមភាគតិច។

១៣. ក្នុងចំណោមប្រជាជនកម្ពុជាទាំងអស់ មាន៩០ ភាគរយទៅ ៩៥ ភាគរយជាជនជាតិខ្មែរ។ ចំនួន ៥-១០ ភាគរយផ្សេងទៀត រួមមាន ជនជាតិភាគតិចដូចជា ចាមមូស្លីម ចិន និងវៀតណាម និងក្រុមជនជាតិដើមភាគតិចចំនួនដប់ប្រាំពីរដែលគេហៅថា "ខ្មែរលើ" ឬ "កុលសម្ព័ន្ធភ្នំ" ជាជនជាតិភាគតិចមិនមែនខ្មែរ។ ក្រុមទាំងនេះត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថាមានចំនួនប្រហែល ១២០.០០០ នាក់ និងប្រមាណជា ១% នៃចំនួនប្រជាជនកម្ពុជាសរុប។ ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិចទាំងដប់ប្រាំពីរ មានចាប់ពី ៣០០ នាក់ទៅ ១៩០០០ នាក់រួមមាន ព្នង គួយ មិល ក្រោល ថ្មន ខោញ ទំពួន ចារ៉ាយ គ្រឹង កាវែត ស្អូច លុន កាចក់ ព្រៅ សួយ (សាអុង)ស្ទៀង, និង កាវែត ។ ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិចភាគច្រើនរស់នៅខេត្តរតនគិរី (៦៧,៩ ភាគរយ) និងមណ្ឌលគិរី (៥៩,៣ ភាគរយ) ។ ស្ទឹងត្រែង និងក្រចេះក៏មានចំនួនក្រុមជនជាតិដើមភាគច្រើនរស់នៅផងដែរ។

១៤. នៅមណ្ឌលគិរីមាន ១៣,២៥៧ គ្រួសារ មានប្រជាជនសរុបចំនួន ៦២,២១៨ នាក់ (NCDD ២០១០) ។ ក្នុងនោះ ៧០,៧០ ភាគរយតំណាងក្រុមជនជាតិដើមភាគតិចចំនួន ៩ និងក្រុមជនជាតិភាគតិចចំនួន ៣ គឺ ព្នង

(៣៦,៩៩២ នាក់ស្មើនឹង ៥៩,៤៦ ភាគរយ នៃចំនួនប្រជាជនសរុបនៅក្នុងខេត្ត) គួយ (២៣ នាក់ ស្មើនឹង ០,០៤ ភាគរយ) ស្ទៀង (៤៩២) (ស្មើនឹង ០,៧៩%) មីល (៣៥៥ នាក់ស្មើនឹង ០,៥៧%) ក្រោល (១០៨១ នាក់ស្មើនឹង ១,៧៤%) ថ្មូន (៤៩ នាក់ស្មើនឹង ០,០៨%) ទំពួន (៣២ នាក់ស្មើនឹង ០,០៥%), ជនជាតិភាគតិច (២២៥ នាក់ស្មើនឹង ០,៣៦%), គ្រឹង (៨០ នាក់ស្មើនឹង ០,១៣%) និងក្រុមជនជាតិភាគតិចផ្សេងទៀតគឺខ្មែរឥស្លាម (ស្មើនឹង ៣,៤៥៥ នាក់ស្មើនឹង ៥,៥៤%) វៀតណាម (៨៧ នាក់ស្មើនឹង ០,១៣%) និងឡាវ (១.១៣០ នាក់ស្មើនឹង ១.៨២ ភាគរយ) ។

១៥. ទាក់ទងនឹងទំនាក់ទំនងជនជាតិភាគតិច ប្រជាជនកម្ពុជានៅខេត្តមណ្ឌលគិរីចាត់ទុកខ្លួនគេថាជាអ្នកលើ (អ្នករស់នៅតំបន់ខ្ពង់រាប) សំដៅដល់ប្រជាជនដែលរស់នៅតំបន់កសិកម្ម និងធ្វើស្រែ និងដំណាំសម្រាប់ប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន ឬសំរាប់លក់ ។ កុលសម្ព័ន្ធភ្នំ ឬខ្មែរលើដែលគេស្គាល់ជាទូទៅ រស់ប្រមូលផ្តុំនៅតំបន់ភ្នំភាគឦសាននៃប្រទេសកម្ពុជា។.

រូបភាពទី ១: ជនជាតិដើមភាគតិចនិងផែនទីជនជាតិភាគតិច

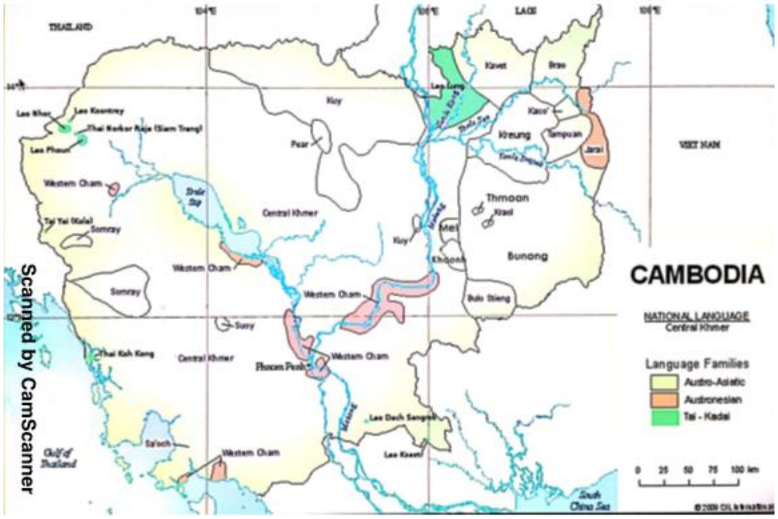

Scanned by CamScanner

*ប្រភព: ផ្ទាំងរូបភាពអង្គការយូណេស្កូស្តីពីក្រុមភាសាជនជាតិភាគតិចនៅកម្ពុជា ខែធ្នូឆ្នាំ*២០១១

តារាងទី ១: ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិច និងក្រុមជនជាតិភាគតិច

Estimated EGIDS values for languages in Cambodia

Name (English)	Name (Khmer)	Population	Primary Location	EGIDS	Khmer Orthography	Bilingual Education
Cham [cja]	ចាម	204,080	Multiple	6a	none	none
Kuy, Kui [kdt]	កួយ	28,612	Preah Vihear	7	Yes, INL recognized	pilot NFE
Bunong, Phnong [cmo]	ព្នង	37,507	Mondulkiri	5	Yes, INL recognized MOEYS approved	NFE, pilot FE
Tampuan [tpu]	ទំពួន	31,013	Ratanakiri	6b	Yes, INL recognized MOEYS approved	NFE, pilot FE
Jarai [jra]	ចារ៉ាយ	26,335	Ratanakiri	5	In process	none
Kreung (Brao Tanap) [krr]	គ្រឹង	18,214	Ratanakiri	6a	Yes, INL recognized MOEYS approved	NFE, pilot FE
Brao Ombaa [brb]	ព្រៅ	7,027	Ratanakiri	6a	Yes, INL recognized MOEYS approved	NFE
Brao Kavet [krv]	កាវែត	5,258	Stung Treng / Ratanakiri	6a	Yes, INL recognized MOEYS approved	NFE, pilot FE
Kachok [xkk]	កាចក់	3,365	Ratanakiri	6b	none	none
Stieng [sti]	ស្ទៀង	6,541	Kratie	6b	none	none
Kraol [rka]	ក្រោល	4,202	Kratie	6b	none	none
Mel	មិល (កាច្រក)	1,697	Kratie	8b	none	none
Thmoan	ថ្មូន	865	Kratie	7	none	none
Khaonh	ខោញ	743	Kratie	8b	none	none
Somray [smu]	សំរ៉ាយ	4,100	Pursat	8b	none	none
Pear [pcb]	ព័រ	1,674	Preah Vihear	8a	none	none
Sa'ong (Suoy)	សាអុង (សូយ)	857	Kampong Speu	7	none	none
Ch'ung (Saoch) [scq]	ស្អូច	445	Kampong Som	8b	none	none
Lao [lao]	ឡាវ	18,515	Stung Treng	6b	none	none
Vietnamese [vie]	វៀតណាម	72,775	Multiple	4	none	private
Hakka [hak]	ចិនខិ (ហាក់កា)	5,000	Multiple	6b	none	none (private Mandarin)
Cantonese [yue]	ចិនកន្តាំង	55,000	Multiple	6b	none	none (private Mandarin)
Hokkien [nan]	ចិនហុកកៀន	5,000	Multiple	6b	none	none (private Mandarin)
Teochiu [nan]	ចិនទាជីវ	440,000	Multiple	6b	none	none (private Mandarin)
Hainanese [nan]	ចិនហៃណាំ	15,000	Multiple	6b	none	none (private Mandarin)

ប្រភព: ផ្ទាំងរូបភាពអង្គការយូណេស្កូស្តីពីក្រុមភាសាជនជាតិភាគតិចនៅកម្ពុជា ខែធ្នូឆ្នាំ២០១១

តារាងទី ២: វត្តមានជនជាតិដើមភាគតិចនៅកម្ពុជានៅតាមបណ្តាខេត្ត (២០០៦)

លរ	ជាតិពិន្ទុ	រ.គិរី	ម.គិរី	ក្រចេះ	ព្រះវិហារ	កំពង់ធំ	ស្ទឹងត្រែង	ឧមជ	កំពង់ចាម	ពោធិសាត់	កំពង់ស្ពឺ	បមជ	បប	កពសហន	សៀមរាប	កោះកុង	សរុប
១	គួយ			៥,៩៣	១៦,៧	១៣,០	១,៦៤	២,២០				១,៧១	៨				៤១,២
២	ព្នង	២៦៧	២៦,៨	១២,៤	២៤		៤៣០	៦៩៩					៣				៤០,៧
៣	ទំពួន	៣១,០	៣៨៨		៥		៤	២៨១					១៦				៣១,៧
៤	ចារ៉ាយ	២០,១	៨៤				១២	១៥៨					១៤				២០,៤
៥	គ្រឹង	១៨,៤	៥៧				២៧៨	១២៤									១៨,៩
៦	ស្ទៀង		៦៤៨	១០,៥				២៧	២,៥៦								១៣,៨
៧	ព្រៅ	៧,៩៦					៤៤៤										៨,៤១
៨	កាវែត	២,៣					២,៧១	១៨									៥,១០
៩	ក្រោល		៦៥៩	៣,៤១				២៩									៤,០៩
១០	មិល			៣,១៧													៣,១៧
១១	កាចក់	២,៨៨					១	៥២									២,៩៤
១២	ព័រ				១,៣២					១,២០							២,៥៣
១៣	ខោញ			១,៥២									៤៣៣				១,៩៦
១៤	ចុង(សាអុង?)									៧៧៤						១,០៦	១,៨៣
១៥	សូយ										១,៨៣						១,៨៣
១៦	ថ្មូន		១៤៨	៤៤៨				៥									៦០១
១៧	លន	២៨៩					២៥១										៥៤០
១៨	ស្អូច													១០៦			១០៦
១៩	រដែ	២						១៦									១៨
២០	កែក							១៥									១៥
២១	រអុង																០
២២	ស្នូង																០
២៣	ល្មើន																០
២៤	សំរែ																០
សរុប		៨៣,៤៩២	២៨,៨៥០	៣៧,៥៤៦	១៨,០៨៩	១៣,០៤៤	៥,៧៧៤	៣,៦២៧	២,៥៦៤	១,៩៨១	១,៨៣៣	១,៧១២	៤៧៤	១០៦	០	១,០៦៤	២០០,១៥៦

ប្រភព: នាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍ជនជាតិដើមភាគតិច

៥. ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ

៥.១ គោលនយោបាយ ច្បាប់ វិធាន និងបទប្បញ្ញត្តិ របស់ប្រទេសកម្ពុជាអនុវត្តចំពោះជនជាតិដើមភាគតិច

១៦. **គោលនយោបាយជាតិស្តីពីការអភិវឌ្ឍជនជាតិដើមភាគតិច:** គោលនយោបាយនេះត្រូវបានអនុម័តដោយទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនៅថ្ងៃទី ២៤ ខែមេសាឆ្នាំ ២០០៩ និងដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាលទាក់ទងនឹងជនជាតិដើមភាគតិចក្នុងវិស័យវប្បធម៌ អប់រំ បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ សុខភាព បរិស្ថាន ដីធ្លី កសិកម្ម ធនធានទឹក ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ យុត្តិធម៌ ទេសចរណ៍ និងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល។ រួមជាមួយច្បាប់ភូមិបាល (ឆ្នាំ ២០០១) គោលនយោបាយនេះផ្តល់នូវការទទួលស្គាល់ចំពោះសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិចចំពោះដីព្រៃឈើ វប្បធម៌ និងព្រៃឈើ។

១៧. **គោលនយោបាយស្តីពីការចុះបញ្ជីនិងសិទ្ធិប្រើប្រាស់របស់សហគមន៍ជនជាតិដើមនៅកម្ពុជា**ត្រូវបានអនុម័តដោយទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនៅថ្ងៃទី ២៤ ខែមេសាឆ្នាំ ២០០៩ ហើយអនុក្រឹត្យស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ៩ ខែមិថុនាឆ្នាំ ២០០៩ ដោយ នាយករដ្ឋមន្ត្រី។ គោលនយោបាយនេះជាមូលដ្ឋាននៃការទទួលស្គាល់នៅក្នុងច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ នូវសិទ្ធិរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចក្នុងការកាន់កាប់ និងប្រើប្រាស់ដីជាកម្មសិទ្ធិសមូហភាពរបស់ពួកគាត់។ គោលនយោបាយចែងថា ការចុះបញ្ជីសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចជាកម្មសិទ្ធិសមូហភាព គឺខុសគ្នាពីការចុះបញ្ជីដីឯកជនរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ ដោយសារតែការចុះបញ្ជីដីសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច គឺជាការចុះបញ្ជីក្បាលដីទាំងអស់ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់សហគមន៍ទាំងមូលដែលរួមមានទាំងដីសាធារណៈរបស់រដ្ឋ និងដីឯកជនរបស់រដ្ឋ ស្របតាមមាត្រា ២៥ មាត្រា ២៦ និងមាត្រា ២២៩ នៃច្បាប់ភូមិបាល និងអនុក្រឹត្យពាក់ព័ន្ធ។ ក្បាលដីទាំងនេះមានទំហំខុសៗគ្នាហើយអាចស្ថិតនៅក្នុងឃុំ / សង្កាត់តែមួយ ឬផ្សេងគ្នា។ ដូចនេះ ការចុះបញ្ជីក្បាលដីរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចតម្រូវឱ្យមានអនុក្រឹត្យដោយឡែកដែលបន្ថែមលើនីតិវិធីដែលមានស្រាប់នៃការចុះបញ្ជីដីធ្លីដាច់ដោយដុំ និងការចុះបញ្ជីលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ។.

១៨. **រដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា (ឆ្នាំ** ១៩៩៣) គាំទ្រសិទ្ធិក្នុងការទទួលបានការអប់រំ ការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា និងការអប់រំមូលដ្ឋាន ៩ ឆ្នាំ (មាត្រា ៦៥,៦៦,៦៧ និង ៦៨) ។ មាត្រា ៤៨ ចែងថា "រដ្ឋត្រូវការពារសិទ្ធិរបស់កុមារដូចមានចែងក្នុងអនុសញ្ញាស្តីពីកុមារ ជាពិសេស សិទ្ធិរស់រានមានជីវិតការអប់រំ ការការពារ ក្នុងអំឡុងពេលសង្គ្រាម និងការកេងប្រវ័ញ្ចសេដ្ឋកិច្ច ឬការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទ" ។ មាត្រា ៤៦ ចែងថា "រដ្ឋនិងសង្គមត្រូវផ្តល់ឱកាសដល់ស្ត្រី ពិសេសស្ត្រីដែលរស់នៅតំបន់ជនបទដែលគ្មានការគាំទ្របានគ្រប់គ្រាន់ពីសង្គម ដើម្បីឱ្យពួកគេបានទទួលការងារ ការថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រ និងបញ្ជូនកូនទៅកាន់តំបន់(សាលារៀន?) មានជីវភាពសមរម្យនិងមានជីវភាពសមរម្យ"។ មាត្រា ៣១.២ ចែងថា "ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរមានភាពស្មើគ្នានៅចំពោះមុខច្បាប់ និងមានសិទ្ធិ សេរីភាព ករណីយកិច្ចដូចគ្នា ដោយមិនគិតពីពូជសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភេទ ភាសា ជំនឿ សាសនា និន្នាការនយោបាយ ដើមកំណើត ដើមកំណើតឋានៈសង្គម ធនធាននិងស្ថានភាពឯទៀតឡើយ "។ មាត្រា ៤៤ ធានានូវសិទ្ធិស្របច្បាប់ក្នុងការមានសិទ្ធិជាម្ចាស់ដីធ្លីដោយស្មើភាពគ្នាសំរាប់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរគ្រប់រូប។ "បុគ្គលទាំងអស់ ជាបុគ្គល ឬជាសមូហភាពមានសិទ្ធិជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ។ មានតែនីតិបុគ្គលខ្មែរ និងពលរដ្ឋសញ្ជាតិខ្មែរប៉ុណ្ណោះដែលមានសិទ្ធិ**ជា**ម្ចាស់លើដីធ្លី "។

១៩. ច្បាប់ស្តីពីការអប់រំត្រូវបានអនុម័តដោយរដ្ឋសភានៅថ្ងៃទី **១៩** ខែតុលាឆ្នាំ **២០០៧** ។ គោលបំណងនៃច្បាប់នេះគឺដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សរបស់ជាតិតាមរយៈការផ្តល់ការអប់រំពេញមួយជីវិតដល់អ្នកសិក្សា ដើម្បីទទួលបានចំណេះដឹង ជំនាញ សមត្ថភាព សេចក្តីថ្លៃថ្នូរសីលធម៌ល្អ ឥរិយាបទសីលធម៌ និងបុគ្គលិកលក្ខណៈល្អ ដើម្បីលើកទឹកចិត្តដល់អ្នកសិក្សាឱ្យចេះ ស្រឡាញ់ និងការពារអត្តសញ្ញាណ វប្បធម៌និងភាសាជាតិ។

២០. **ច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ** ២០០១ ទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឱ្យមានកម្មសិទ្ធិលើអចលនទ្រព្យ - ដីធ្លីរបស់ពួកគេ - ដោយមានប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិសមូហភាព។ មាត្រា **២៣** នៅក្នុងច្បាប់កំណត់ថា សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចគឺជា:

- ក្រុមមនុស្សដែលបង្ហាញពីឯកភាពជាតិពិន្ទុ សង្គម វប្បធម៌ និងសេដ្ឋកិច្ច
- ជាអ្នកអនុវត្តការរស់នៅបែបប្រពៃណី និង
- ជាអ្នកដាំដុះដីធ្លីដែលពួកគេកាន់កាប់ទៅតាមវិធានទំនៀមទម្លាប់នៃការប្រើប្រាស់រួមគ្នា

២១. មាត្រា ២៥ ក្នុងច្បាប់ភូមិបានកំណត់ដីសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចថា: "ដីសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចជាដីដែលសហគមន៍និយាយថាបានបង្កើតលំនៅដ្ឋានរបស់ខ្លួននិងជាកន្លែងដែលពួកគេអនុវត្តកសិកម្មតាមបែបប្រពៃណីរបស់ពួកគេហើយដីទាំងនេះមិនត្រឹមតែជាដីដាំដុះតែប៉ុណ្ណោះទេ" ក៏រួមបញ្ចូលទាំងការបំរុងទុកចាំបាច់សម្រាប់ការដាំដុះវិលជុំដែលត្រូវបានទាមទារដោយវិធីសាស្ត្រកសិកម្មដែលពួកគេកំពុងអនុវត្ត "។ មាត្រា ២៥ ចែងថា "ការវាស់វែងនិងការកំណត់ព្រំប្រទល់នៃអចលនវត្ថុរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចនឹងត្រូវបានកំណត់តាមស្ថានភាពជាក់ស្តែងដែលបានអះអាងដោយសហគមន៍ដោយមានការយល់ព្រមពីអ្នកជិតខាង" ។ មាត្រា ២៦ ចែងថា "ភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២៥ ត្រូវបានផ្តល់ដោយរដ្ឋដល់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចជាទ្រព្យសមូហភាព។ ទ្រព្យសម្បត្តិសមូហភាពនេះរួមបញ្ចូលទាំងសិទ្ធិនិងការការពារកម្មសិទ្ធិទាំងអស់ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់ឯកជនដីសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច គឺជាដីទាំងឡាយណាដែលសហគមន៍ទាំងនោះបានរៀបចំនិវេសនដ្ឋាន និងប្រកបរបរកសិកម្មប្រពៃណី" ហើយដីទាំងនោះពុំមែនមានតែដីដែលបានដាំដុះជាក់ស្តែងនោះទេ ប៉ុន្តែក៏រួមបញ្ចូលផងដែរនូវដីបម្រុងដែលចាំបាច់ សម្រាប់ការធ្វើកសិកម្មពនេចរ ដែលចាំបាច់ចំពោះវិធីធ្វើកសិកម្មដែលពួកគេកំពុងអនុវត្ត។ មាត្រា ២៥ ក៏ចែងផងដែរថា "ការវាស់វែង និងកំណត់ព្រំប្រទល់នៃអចលនវត្ថុរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច ត្រូវកំណត់ទៅតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែងដូចបានអះអាងដោយសហគមន៍ដោយមានការព្រមព្រៀងពីអ្នកជិតខាងរបស់ពួកគេ"។ មាត្រា ២៦ ចែងថា "កម្មសិទ្ធិនៃអចលនវត្ថុដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២៥ ត្រូវបានផ្តល់ដោយរដ្ឋជាមួយសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចជាកម្មសិទ្ធិសមូហភាព។ កម្មសិទ្ធិសមូហភាពនេះរួមមានរាល់សិទ្ធិ និងការការពារកម្មសិទ្ធិដូចម្ចាស់កម្មសិទ្ធិឯកជនដែរ"។

២២. **ច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើឆ្នាំ** ២០០២ (មាត្រា **១១ ១៥ ១៦ ៤០**) ធានានិងទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចក្នុងការបន្តការប្រើប្រាស់ និងការចូលទៅកាន់តំបន់ព្រៃមួយចំនួនដែលក្រុមទាំងនេះប្រើតាមបែបប្រពៃណី និងអនុវត្តវិធីរស់នៅរបស់ពួកគេក្នុងការទទួលផលពីព្រៃឈើ។

៥.២ កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប្រទេសកម្ពុជា

២៣. កម្ពុជាគឺជាហត្ថលេខីលើឧបករណ៍អន្តរជាតិមួយចំនួនដែលការពារសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិច ក៏ដូចជាអនុសញ្ញាស្តីពីជីវៈចម្រុះ (ឆ្នាំ ១៩៩២) ដលទទួលស្គាល់តួនាទីរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចក្នុងការការពារជីវៈចម្រុះ។ នៅឆ្នាំ ១៩៩២ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានផ្តល់សច្ចាប័នលើកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងវប្បធម៌។ កតិកាសញ្ញានេះរួមបញ្ចូលទាំងសិទ្ធិក្នុងការដាំដុះដាក់លាក់ និងសិទ្ធិលើមធ្យោបាយចិញ្ចឹមជីវិត។ វេទិកាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជា។

២៤. **សេចក្តីប្រកាសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសិទ្ធិរបស់ជនជាតិដើមភាគតិច**ត្រូវបានអនុម័តដោយមហាសន្និបាតរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិនៅខែកញ្ញាឆ្នាំ ២០០៧ ។ ប្រទេសជាច្រើនក្នុងពិភពលោករួមទាំងប្រទេសកម្ពុជាបានបោះឆ្នោតគាំទ្រសេចក្តីប្រកាស ដែលមិនជាប់កាតព្វកិច្ចនេះ។

២៥. មាត្រា **៥** (e) នៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងពូជសាសន៍ ធានាឱ្យមានភាពស្មើគ្នា និងគ្មានការរើសអើងសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ ជាពិសេសសិទ្ធិទទួលការអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាល។ មាត្រា **១៣** នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ (ICESCR) រួមបញ្ចូលទាំងបញ្ញត្តិស្តីពីការអប់រំបឋមសិក្សាដោយមិនគិតពីភេទ ជនពិន្ទុ ឬចំណុចណាមួយផ្សេងទៀត។ មាត្រា **១៣** បន្ថែមទៀតថារដ្ឋភាគីត្រូវធ្វើឱ្យមានការអប់រំមធ្យមសិក្សាទូទៅ និងអាចឱ្យសិស្សទាំងអសចូលរៀនបាន រួមទាំងតាមរយៈការបង្កើតឱ្យមានការអប់រំដោយឥតគិតថ្លៃជាបន្តបន្ទាប់ និងធ្វើការដើម្បីទទួលបានការអប់រំស្មើភាពគ្នានៅកម្រិតឧត្តមសិក្សា រួមទាំងតាមរយៈការផ្តល់ការអប់រំកម្រិតមធ្យមសិក្សាដោយឥតគិតថ្លៃ។ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានផ្តល់សច្ចាប័នដល់ ICESCR ក្នុងឆ្នាំ **១៩៩២** ។

២៦. **អនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសិទ្ធិកុមារ (មាត្រា** ២៨ - **សិទ្ធិទទួលបានការអប់រំ)** បានផ្តល់សច្ចាប័នដោយរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានៅឆ្នាំ **១៩៩២**: កុមារគ្រប់រូបមានសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំ។ ការអប់រំបឋមសិក្សាមិនតម្រូវឱ្យបង់ថ្លៃ។ ត្រូវមានការអប់រំកម្រិតមធ្យមសិក្សាសំរាប់កុមារគ្រប់រូប។ វិន័យក្នុងតំបន់ត្រូវតែគោរពសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់កុមារ។ បណ្តាប្រទេសអ្នកមានត្រូវជួយប្រទេសដែលក្រីក្រដើម្បីសម្រេចបាននូវចំណុចនេះ។

៥.៣ គោលនយោបាយប្រតិបត្តិរបស់ធនាគារពិភពលោក: ជនជាតិដើមភាគតិច (*OP៤.១០*)

២៧. គោលនយោបាយប្រតិបត្តិការរបស់ធនាគារពិភពលោក ៤.១០ (ជនជាតិដើមភាគតិច) តម្រូវឱ្យមានវិធានការរៀបចំផែនការពិសេសដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់ជនជាតិដើមភាគតិចដែលមានអត្តសញ្ញាណសង្គម និងវប្បធម៌ ខុសគ្នាពីសង្គមភាពច្រើនដែលអាចធ្វើឱ្យពួកគេងាយរងគ្រោះក្នុងដំណើរការអភិវឌ្ឍ។

២៨. គោលនយោបាយនេះកំណត់ថាជនជាតិដើមភាគតិចអាចត្រូវបានគេកំណត់អត្តសញ្ញាណនៅក្នុងតំបន់ភូមិសាស្ត្រជាក់លាក់ដោយមានលក្ខណៈប្រែប្រួលក្នុងកំរិតខុសៗគ្នាដូចខាងក្រោម:

ក) កំណត់អត្តសញ្ញាណខ្លួនឯងថាជាសមាជិកនៃក្រុមវប្បធម៌ជនជាតិដើមភាគតិចណាមួយនិងមានការទទួលស្គាល់អត្តសញ្ញាណនេះពីអ្នកដទៃ។

ខ) មានការផ្សារភ្ជាប់ជាសមូហភាពទៅនឹងជម្រកដែលមានលក្ខណៈដោយឡែកទៅតាម ភូមិសាស្ត្រ ឬដែនដីបុព្វកាលនៅក្នុងតំបន់អនុវត្តគម្រោង និងផ្សារភ្ជាប់ជាមួយធនធាន ធម្មជាតិនៅទីជម្រកនិងដែនដីទាំងនេះ។

គ) ស្ថាប័នវប្បធ៌ម សេដ្ឋកិច្ច សង្គម ឬនយោបាយ ដាច់ដោយឡែកពីសង្គម និងវប្បធម៌ ពីសង្គមភាគច្រើន និង

ឃ) ភាសាជនជាតិដើមភាគតិច ជារឿយៗ ខុសពីភាសាផ្លូវការរបស់ប្រទេស ឬតំបន់នោះ។

២៩. ជាបុរេលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការអនុម័តសំណើគម្រោង OP ៤.១០ តម្រូវឱ្យអ្នកខ្ចីធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរី និងមានការជូនដំណឹងជាមុនជាមួយនឹងប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិចដែលអាចរងផលប៉ះពាល់ និងដើម្បីបង្កើតគំរូនៃការគាំទ្រសហគមន៍ទូលំទូលាយសម្រាប់គម្រោង និងគោលបំណងរបស់គម្រោង។ សំខាន់ត្រូវកត់សម្គាល់ថា OP ៤.១០ សំដៅលើក្រុមសង្គម និងសហគមន៍ ពុំមែនសំដៅបុគ្គលឡើយ។ គោលបំណងចម្បងរបស់ OP ៤.១០ គឺ:

- ដើម្បីធានាថាក្រុមទាំងនោះមានឱកាសដ៏ប្រសើរក្នុងការចូលរួមរៀបចំផែនការសកម្មភាពគម្រោងដែលប៉ះពាល់ដល់ពួកគេ។
- ដើម្បីធានាឱ្យមានការពិចារណាដើម្បីឱ្យក្រុមនេះបានទទួលអត្ថប្រយោជន៍ផ្នែកវប្បធម៌បានសមរម្យ។ និង
- ដើម្បីធានាឱ្យមានការបញ្ចៀសផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានណាមួយរបស់គម្រោងចំពោះពួកគេឬត្រូវបានកាត់បន្ថយឱ្យនៅមានតិចបំផុត និងកាត់បន្ថយឥទ្ធិពល។

៥.៤ ការវិភាគអំពីគម្លាត

៣០. ថ្វីបើប្រទេសកម្ពុជាមានគោលនយោបាយមួយដែលទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចចំពោះវប្បធម៌ ការអប់រំ ការអប់រំវិជ្ជាជីវៈ សុខភាព បរិស្ថាន ដីធ្លី កសិកម្មធនធានទឹក ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ យុត្តិធម៌ ទេសចរណ៍ និងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពលក្តី ក៏ពុំមានក្រឹត្យ អនុក្រឹត្យ ឬនីតិវិធីសម្រាប់ការពារជាក់លាក់ ឬគាំពារផលប្រយោជន៍របស់ជនជាតិដើមភាគតិច ក្រៅពីផលប្រយោជន៍ដីធ្លី និងព្រៃឈើនោះដែរ។ ច្បាប់ភូមិបាលនៃប្រទេសកម្ពុជាទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់ សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចនៅប្រទេសកម្ពុជាក្នុងការធ្វើជាម្ចាស់លើអចលនវត្ថុ ពោលគឺដីរបស់ពួកគេ ជាមួយនឹងកម្មសិទ្ធិសមូហភាព។ ជាក់ស្តែងនីតិវិធីដើម្បីចុះបញ្ជីកម្មសិទ្ធិសមូហភាពចំណាយពេលវេលាយូរណាស់ ហើយមានសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចតិចតួចប៉ុណ្ណោះ (ប្រហែល ៥) បានទទួលប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិសមូហភាពចាប់តាំងពីច្បាប់ភូមិបាលត្រូវបានអនុម័តក្នុងឆ្នាំ ២០០១ មក។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ ច្បាប់ព្រៃឈើក៏ធានា និងទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចក្នុងការបន្តការប្រើប្រាស់ និងចូលទៅកាន់តំបន់ព្រៃឈើដែលពួកគេប្រើប្រាស់ និងអនុវត្តតាមបែបប្រពៃណី។ ដូច្នេះ នៅពេលដែលមានការបំពេញបន្ថែមច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួនរបស់ កម្ពុជាទាក់ទងនឹងជនជាតិដើមភាគតិច និង OP៤.១០ របស់ធនាគារពិភពលោក គេពុំឃើញមានបទ

ប្បញ្ញត្តិ ឬនីតិវិធីលម្អិតគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការអនុវត្តឱ្យបានពេញលេញឡើយ។ ហេតុដូច្នេះ IPPF នឹងត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាន OP៤.១០ របស់ធនាគារពិភពលោកដោយពិចារណាលើគោលនយោបាយ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធរបស់កម្ពុជា។ IPPF បានដាក់ចេញនូវយន្តការច្បាស់លាស់សម្រាប់ការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរី និងមានការជូនដំណឹងជាមុនដើម្បីបង្កើតឱ្យមានការគាំទ្រគម្រោងនេះបានទូលំទូលាយពីសំណាក់សហគមន៍ ជនជាតិដើមភាគតិច ជាមួយនឹងនីតិវិធីនានាសម្រាប់បង្កើតការវាយតម្លៃសង្គម និងការរៀបចំផែនការជនជាតិដើមភាគតិច។ ក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្ត យន្តការដោះស្រាយវិវាទនឹងត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីឱ្យជនជាតិដើមភាគតិចទាំងអស់អាចសម្តែងមតិ ដាក់បណ្តឹងតវ៉ា ឬលើកឡើងនូវការមិនពេញចិត្តណាមួយចំពោះគម្រោង។

៦. ការពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃសង្គមបឋម

៦.១ ការពិនិត្យ

៣១. ការចុះពិនិត្យដល់មូលដ្ឋាន និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវឯកសារបានរកឃើញថាជនជាតិដើមភាគតិចមានវត្តមានភាគច្រើនក្នុងខេត្តរតនៈគិរី មណ្ឌលគីរី ស្ទឹងត្រែង និងក្រចេះ (ភាគឦសានកម្ពុជា) ។ ក្រុមជនជាតិភាគតិចផ្សេងទៀតកំពុងរស់នៅក្នុងខេត្តព្រះវិហារ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ (សួយ) ខេត្ត ព្រះសីហនុ (ស្អូច) កំពង់ចាម (ស្មៀង) កំពង់ធំ (គួយ) បន្ទាយមានជ័យ (គួយ) និងឧត្តរមានជ័យ (ចម្រុះ)។ សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចភាគច្រើនស្ថិតរស់នៅក្រៅក្រុងបានលុងនៃខេត្តមណ្ឌលគិរីដែលគ្មានបណ្តាញទឹក។ ហេតុនេះ សហគមន៍មូលដ្ឋានកំពុងប្រឈមនឹងការលំបាកក្នុងការជងទឹក ពិសេសនៅរដូវប្រាំង។ ខណៈពេលដែលបុរសភាគច្រើនរវល់ជាមួយការងារប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេ ស្ត្រី និងកុមារត្រូវសែង ឬរែកទឹកឆ្ងាយពីផ្ទះ។

៦.២ លទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃសង្គមបឋម

៣២. នៅក្នុងខែមិថុនាឆ្នាំ ២០១៨ ក្រុមការងារមួយ រួមមាន មន្ត្រីទទួលបន្ទុក មកពីក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម និងមន្ត្រីបណ្តាញទឹកថ្នាក់ខេត្តបានធ្វើការវាយតម្លៃជាបន្តបន្ទាប់នៅក្រុងសែនមនោរម្យខេត្តមណ្ឌលគីរី ជាផ្នែកមួយនៃការវាយតម្លៃសង្គម (SA) ។ វិធីសាស្ត្រពិគ្រោះយោបល់ដោយមានការចូលរួមត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងទម្រង់នៃបច្ចេកទេសវាយតម្លៃរហ័សដែលមានការចូលរួម (PRA) ។ ការវាយតម្លៃបឋមដែលមានការចូលរួមនេះសំដៅកំណត់តម្រូវការទឹកស្អាតដោយប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋាន រួមមាន សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច បញ្ហាសំខាន់ៗដែលសហគមន៍របស់ពួកគេបានជួបប្រទះ និង គាំទ្រដល់ដំណើរការពិនិត្យមើលជនជាតិដើមភាគតិចតាមរយៈការផ្តល់ទិន្នន័យបន្ថែម ដើម្បីកំណត់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចនៅក្នុងតំបន់អនុវត្តគម្រោង ហើយក៏បញ្ជាក់ផងដែរថាការតម្លើងបំពង់ថ្មី និងការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់ទឹកនៅក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគេទទួលបានការគាំទ្រយ៉ាងទូលំទូលាយ និងរឹងមាំពីសហគមន៍មូលដ្ឋាន ហើយផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់ពកគេ។ អ្នកចូលរួមក្នុងការពិគ្រោះយោបល់ទាំងនេះបានសំដែងការគាំទ្របឋមរបស់ខ្លួន ចំពោះគម្រោងនេះ។ លទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃនោះត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីរៀបចំឯកសារគាំពារ (រួមមាន IPPF និង ESMF នេះ)របស់គម្រោង ។

៦.៣ ផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតមានចំពោះជនជាតិដើមភាគតិច

៣៣. ទស្សនៈដូចខាងក្រោមនេះត្រូវបានភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងវិស័យផ្សេងៗ ដែលបានចុះមកមើលលើកឡើងថាជាផលប៉ះពាល់ដែលអាចមានលក្ខណៈវិជ្ជមាន៖

- ✓ ទឹកនឹងជម្រុញការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចមូលដ្ឋាន
- ✓ ចំនួនអ្នកដែលមានទឹកស្អាតប្រើប្រាស់បានកើនឡើង
- ✓ ការកាត់បន្ថយជំងឺឆ្លងតាមទឹក
- ✓ លើកម្ពស់ស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភ
- ✓ លើកកម្ពស់សន្តិសុខស្បៀង
- ✓ កម្រិតនៃភាពងាយរងគ្រោះត្រូវបានកាត់បន្ថយ
- ✓ ការកាត់បន្ថយកម្រិតនៃភាពក្រីក្រ
- ✓ លើកកម្ពស់កម្រិតនៃភាពស្អាត អនាម័យបរិស្ថាន និងអនាម័យខ្លួនប្រាណ
- ✓ ការកាត់បន្ថយការងារនិងចម្ងាយផ្លូវរបស់ស្ត្រីក្នុងការទៅដងទឹកពីស្ទឹង
- ✓ ពេលវេលាដែលត្រូវបានរំដោះពីការទៅដងទឹកចំពោះស្ត្រីត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់គំនិត ផ្តួចផ្តើមអភិវឌ្ឍផ្សេងទៀត

៣៤. ប្រជាជនក្នុងស្រុករួមទាំងជនជាតិដើមភាគតិចដែលបានជួប បានលើកឡើងនូវផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដែលអាចកើតឡើងពីគម្រោង ដែលអាចរួមមានដូចជាៈ

- ✓ ការបង់ថ្លៃទឹក (ដែលបច្ចុប្បន្ននេះស្ត្រីដងយកដោយឥតគិតថ្លៃ)
- ✓ ត្រូវតែមានការយកចិត្តទុកដាក់ថែទាំប្រភពទឹក

៣៥. នៅក្នុងបរិបទនេះ IPPF ដាកចេញនូវដំណើរការ និងនីតិវិធីដែលត្រូវអនុវត្តនៅពេលពិនិត្យ និង អនុវត្តគម្រោង ដើម្បីធានាថាប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវបានពិគ្រោះយោបល់ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ជាមួយសកម្មភាពគម្រោង មានការផ្តល់ឱកាសដើម្បីលើកឡើងនូវក្តីកង្វល់ និងចូលរួម ព្រមទាំងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីគម្រោង។ ផ្នែកខាងក្រោមរៀបរាប់អំពីសកម្មភាពដែលនឹងត្រូវធ្វើក្នុងអំឡុងពេលរៀបចំកម្មវិធីផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យតាមទីប្រជុំជនតូច និងកម្មវិធីដែលត្រូវធ្វើក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្ត។

៧. យន្តការអនុវត្តការរៀបចំ ការតាមដាន និងបណ្តឹងសារទុក្ខ

៧.១ ការរៀបចំការអនុវត្ត

៣៦. ការអនុវត្ត IPPF នឹងអនុវត្តតាមការរៀបចំអនុវត្តរបស់គម្រោង។ MIH និង MPWT នឹងបង្កើតផ្នែកគ្រប់គ្រងសមាសភាគទី ១ (CMU-១) សម្រាប់សមាសភាគទី ១ និងផ្នែកគ្រប់គ្រងសមាសភាគទី ២ (CMU-២) សម្រាប់សមាសភាគទី ២ ។ CMU-១ និង CMU-២ នឹងអនុវត្តនូវការទទួលខុសត្រូវចំពោះសមាសភាគនីមួយៗរបស់ខ្លួនលើការងារប្រចាំថ្ងៃ និងការទទួលខុសត្រូវលើការងារ ដូចជា ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ និងលទ្ធកម្ម តាមដានវឌ្ឍនភាពរបស់គម្រោង និងធ្វើការតាមដាននិងវាយតម្លៃ ជានានូវការគោរពចំពោះការគាំពារសង្គម និងបរិស្ថានគម្រោង រៀបចំរបាយការណ៍គម្រោង ត្រួតពិនិត្យកិច្ចការសំណង់ស៊ីវិល សម្របសម្រួល និងប្រមូលជាតុចូលពីក្រសួងពាក់ព័ន្ធទាក់ទងនឹងសមាសជាតុគម្រោងរបស់ខ្លួន។

អង្គភាពគ្រប់គ្រងសមាសភាគទី ១

៣៧. CMU-១ ដឹកនាំដោយនាយកមួយរូប (CD-១) ដែលតែងតាំងដោយ ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម សម្រាប់សមាសភាគទី ១ នៃគម្រោង នាយករូបនេះ នឹងទទួលខុសត្រូវរាល់ការងារគ្រប់គ្រងទូទៅ និងគ្រប់គ្រងផ្នែករដ្ឋបាល ក្នុងសមាសភាគទី ១នេះ ជានាថាសម្រេចបានគោលដៅនៃការអភិវឌ្ឍគម្រោង។ នាយផ្នែកមួយរូបសម្រាប់សមាសភាគទី១ នៃគម្រោង តែងតាំងដោយ ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម មកពី អគ្គនាយកដ្ឋានផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត ទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងកិច្ចការប្រចាំថ្ងៃ និងរដ្ឋបាលរបស់គម្រោង។ ជានាការសម្រេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង រួមមានការអនុម័ត និងការចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចសន្យា និងឯកសារសំខាន់ៗដទៃទៀតរបស់គម្រោង ធ្វើលទ្ធកម្មពាក់ព័ន្ធនឹងសមាសភាគទី ១ អនុម័តការចំណាយរបស់ផ្នែករបស់គម្រោង ជានាការអនុវត្តទាន់ពេលវេលា និងប្រតិបត្តិតាម POM ជានាការអនុវត្តតាមតម្រូវការការពារផលប៉ះពាល់ រាយការណ៍តាមខ្សែបណ្តោយក្នុងក្រសួងស្តីពីវឌ្ឍនភាពគម្រោង និងការរៀបចំរបាយការណ៍នានាពាក់ព័ន្ធនឹងគម្រោងទាន់ពេលវេលា។

៣៨. នាយកដ្ឋានបច្ចេកទេស និងគ្រប់គ្រងគម្រោង របស់ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម នឹងផ្តល់នូវជំនួយបច្ចេកទេសដល់ CMU-១ តាមដានដំណើរការវឌ្ឍនភាពគម្រោង និងគាំទ្រដល់ការគ្រប់គ្រងគម្រោង CMU-១។ នាយកដ្ឋានផែនការ និងគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ នឹងគាំទ្រដល់ការតាមដាននិងវាយតម្លៃរបស់គម្រោងដោយជានាថាទិន្នន័យ និងព័ត៌មានត្រូវបានប្រមូលទាន់ពេលវេលាសម្រាប់របាយការណ៍នៅក្នុង CMU-១។ នាយកដ្ឋានទឹកស្អាតនឹងផ្តល់កិច្ចគាំទ្រពិនិត្យមើលការចូលរួមរបស់វិស័យឯកជននៅក្នុងគម្រោង ជានាឱ្យបាននូវការប្រតិបត្តិតាមគោលនយោបាយ និងបទបញ្ជារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល រៀបចំកិច្ចសន្យា និងការគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍគោលនយោបាយ ឬបទប្បញ្ញត្តិចាំបាច់ណាមួយ ដើម្បីឱ្យមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីវិស័យឯកជន។

៣៩. នាយកដ្ឋានគណនេយ្យ និងហិរញ្ញវត្ថុ របស់ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម នឹងគាំទ្រ CMU-១ នៅក្នុងគ្រប់ទិដ្ឋភាពនៃការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុរបស់គម្រោងសមាសភាគទី១។ អង្គភាពលទ្ធកម្ម របស់ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម នឹងគាំទ្រ CMU-១ នូវរាល់ទិដ្ឋភាពលទ្ធកម្មនៃសមាសភាគទី១នេះ។ ដោយសារតែក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម មិនមានផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គម នៅក្នុងក្រសួង ដូច្នេះក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម តែងតាំងជនបង្គោលមួយរូបពី DTPM ដើម្បីគាំទ្រ CMU-១ ដើម្បីពិនិត្យមើលតម្រូវការកិច្ចការការពារផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គម។

៤០. CMU-១ ទទួលបានការគាំទ្រពីក្រុមគាំទ្រគម្រោងទី ១ (PST-១) នៅថ្នាក់ខេត្ត។ ក្រុមការងារនេះនឹងទទួលបានការចាត់តាំងពីក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម មកពី មន្ទីរឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម តាមខេត្ត និងរដ្ឋាករទឹកដែលពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់នឹងគម្រោង។ PST-១ នឹងផ្តល់ការគាំទ្រដល់ CMU-១ ក្នុងការត្រួតពិនិត្យកិច្ចការសាងសង់ទៅដល់ទីតាំង ឃ្លាំមើលសកម្មភាពវឌ្ឍនភាព សម្របសម្រួលនៅថ្នាក់ខេត្ត ទាក់ទងកិច្ចពិភាក្សាយោបល់អំពីគម្រោង និងរាយការណ៍ទៅនាយផ្នែកគ្រប់គ្រង CMU-១។

អង្គភាពគ្រប់គ្រងសមាសភាគទី ២

៤១. CMU-២ ដឹកនាំដោយនាយកមួយរូប)CD-២) ដែលតែងតាំងដោយ ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូនពីអគ្គនាយកដ្ឋានសាធារណការ)GDPW) សម្រាប់សមាសភាគទី ២ នៃគម្រោង នាយករូបនេះនឹងទទួលខុសត្រូវរាល់ការងារគ្រប់គ្រងទូទៅ និងគ្រប់គ្រងផ្នែករដ្ឋបាល ក្នុងសមាសភាគទី ២នេះ ធានាថាសម្រេចបានគោលដៅនៃការអភិវឌ្ឍគម្រោង។)CD-២) អនុម័ត និងចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចសន្យា និងឯកសារសំខាន់ៗទាំងឡាយរបស់គម្រោង ធានាឱ្យទាន់ពេលវេលានូវសកម្មភាពលទ្ធកម្ម អនុម័តលើការចំណាយលើផ្នែកគម្រោង ធានាការអនុវត្តទាន់ពេលវេលា និងប្រតិបត្តិតាម POM ធានាការប្រើប្រាស់សម្បត្តិរបស់គម្រោងបានត្រឹមត្រូវ ដោយប្រាកដថាក្រុមការងារនៅក្នុងគម្រោងទទួលបានមធ្យោបាយសម្រាប់បំពេញភារកិច្ចរៀងៗខ្លួន រាយការណ៍តាមខ្សែបណ្តោយក្នុងក្រសួង ស្តីពីវឌ្ឍនភាពគម្រោង។ នាយផ្នែកគ្រប់គ្រងសមាសភាគ (CM-២) តែងតាំងដោយ ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូនពី GDPW នឹងទទួលខុសត្រូវចំពោះសកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃនៃការអនុវត្តគម្រោង ដើម្បីធានាថាគម្រោងកំពុងវិវឌ្ឍន៍តាមកាលវិភាគរបស់សមាសភាគទី ២ ។CM-២ នឹងអនុវត្តសកម្មភាពលទ្ធកម្ម ធានាប្រតិបត្តិតាមតម្រូវការការពារផលប៉ះពាល់ និងរៀបចំរបាយការណ៍នានាពាក់ព័ន្ធនឹងគម្រោងទាន់ពេលវេលា។

៤២. នាយកដ្ឋានសំណង់ប្រព័ន្ធចម្រោះទឹកកខ្វក់ (SMCD) នៃក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន នឹងទទួល

ខុសត្រូវចូលរួមផ្នែកបច្ចេកទេស និងគុណភាពនៃសមាសភាគទី២ តាមដានវឌ្ឍនភាពគម្រោង គាំទ្រការគ្រប់គ្រងគម្រោងរបស់ CMU-២ និងការប្រមូលទិន្នន័យ និងព័ត៌មានសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ និងការធ្វើរបាយការណ៍ CMU-២។ នាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុ របស់ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន នឹងគាំទ្រ CMU-២ នៅក្នុងគ្រប់ទិដ្ឋភាពនៃការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុរបស់គម្រោង។ អង្គភាពលទ្ធកម្ម របស់ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន នឹងគាំទ្រ CMU-២ នៅក្នុងគ្រប់ផ្នែកនៃលទ្ធកម្មនៃសមាសភាគ២។ ការិយាល័យបរិស្ថាន និងសង្គម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានផែនការ និងគោលនយោបាយ របស់ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន នឹងគាំទ្រ CMU-២ ក្នុងការត្រួតពិនិត្យលើតម្រូវការការពារផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គម។

៤៣. CMU-២ ទទួលបានការគាំទ្រពីក្រុមគាំទ្រគម្រោងទី ២ (PST-២) នៅថ្នាក់ខេត្ត។ ក្រុមការងារនេះនឹងទទួលបានការចាត់តាំងពីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន មកពី មន្ទីរសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូនខេត្ត និងអង្គភាពលូទឹកនិងស្ថានីយចម្រោះទឹកកខ្វក់នៅសៀមរាប។ PST-២ នឹងផ្តល់ការគាំទ្រដល់ CMU-២ ក្នុងការត្រួតពិនិត្យកិច្ចការសាងសង់ទៅដល់ទីតាំង ឃ្លាំមើលសកម្មភាពវឌ្ឍនភាព សម្របសម្រួលនៅថ្នាក់ខេត្ត ទាក់ទងកិច្ចពិភាក្សាយោបល់អំពីគម្រោង និងរាយការណ៍ទៅនាយផ្នែកគ្រប់គ្រង CMU-២។

អង្គភាពសម្របសម្រួលគម្រោង

៤៤. អង្គភាពសម្របសម្រួលគម្រោង)PCU) នឹងត្រូវបង្កើតឡើងដើម្បីសម្របសម្រួល CMU-១ និង CMU-២ ។ PCU មិនមានការទទួលខុសត្រូវគ្រប់គ្រង CMU-១ និង CMU-២ ទេ ព្រោះ CMU នីមួយៗមានទំនួលខុសត្រូវគ្រប់ទិដ្ឋភាព មានការទុកចិត្ត និងតម្រូវការការពារផលប៉ះពាល់។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ PCU ទទួលខុសត្រូវក្នុងការសម្របសម្រួលការអនុវត្តគម្រោង ធ្វើរបាយការណ៍រួមស្តីពីវឌ្ឍនភាពរបស់គម្រោង និងធ្វើសវនកម្មលើគម្រោងទាំងមូល។ ប្រធាន PCU នឹងត្រូវបានតែងតាំងដោយ ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូនជាអ្នកសម្របសម្រួលគម្រោង ហើយសមាជិក PCU គឺជានាយកផ្នែកសមាសភាគ និងនាយផ្នែក CMU-១ និង CMU-២។ គម្រោងនេះនឹងរួមបញ្ចូលការគាំទ្រដល់ប្រតិបត្តិការរបស់ PCU។

គណៈកម្មាធិការដឹកនាំ

៤៥. គណៈកម្មាធិការដឹកនាំមួយ) SC) នឹងត្រូវបង្កើតឡើង ដើម្បីផ្តល់ការណែនាំនិងការសម្របសម្រួលជារួម។ គណៈកម្មាធិការដឹកនាំ រួមមានតំណាងជាន់ខ្ពស់មកពី MPWT, MIH, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ)MEF) ក្រសួងសុខាភិបាល គណៈកម្មាធិការជាតិសម្រាប់លេខាធិការដ្ឋាននៃគណៈកម្មាធិការជាតិដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ)NCDD-S) និង MRD ។ គណៈកម្មាធិការដឹកនាំៗដោយ MPWT ។ គណៈកម្មាធិការ

ដឹកនាំនឹងរៀបចំកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆមាស ជួយសម្របសម្រួលអន្តរក្រសួង ត្រួតពិនិត្យវឌ្ឍនភាពរបស់គម្រោងជារួម ដឹកនាំកិច្ចពិភាក្សាគោលនយោបាយ និងផ្តល់ការណែនាំជាយុទ្ធសាស្ត្រ។ ក្រសួងសុខាភិបាលនឹងចូលរួមជាមួយគណៈកម្មាធិការដឹកនាំ ដើម្បីផ្តល់ការណែនាំលើទិដ្ឋភាពអាហារូបត្ថម្ភរបស់គម្រោង។ NCDD-S នឹងផ្តល់ធាតុចូល និងការណែនាំអំពីការអនុវត្តគណនេយ្យភាពសង្គមនៅក្នុងគម្រោងនានា។ ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទនឹងណែនាំការអនុវត្តយុទ្ធនាការប្រាស្រ័យទាក់ទងសង្គម ដើម្បីអនាម័យបរិស្ថាន និងអនាម័យខ្លួនប្រាណ ខណៈពេលដែលក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទគឺជាអ្នកកសាងកញ្ចប់ប្រាស្រ័យទាក់ទងចម្បង។

៤៦. **មន្ទីរឧស្សាហកម្មនិងសិប្បកម្មថ្នាក់ខេត្ត និងរដ្ឋាករទឹក** គឺជាការិយាល័យថ្នាក់ក្រោមជាតិរបស់ MIH ដែលជាទំនាក់ទំនងរវាង MIH និងសហគមន៍ / អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។

៤៧. **ទីប្រឹក្សាខាងគាំពារសង្គម**នឹងត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីគាំទ្រដល់ការគាំពារមន្ត្រីទំនាក់ទំនងសំដៅធានាឱ្យការវាយតម្លៃសង្គមត្រូវបានបំពេញ រួមជាមួយដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរី និងដែលមានការផ្តល់ដំណឹងជាមុន ហើយដែលផែនការជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវបានរៀបចំ និង អនុវត្តន៍។

៧.២ ការតាមដាន ការចងក្រងឯកសារ ការធ្វើរបាយការណ៍សម្រាប់ WaSSIP

៤៨. ជាមួយនឹងវិសាលភាពដែលមានទំហំតូចនៃការងារសំណង់ស៊ីវិល ត្រូវបានអនុវត្ត នៅក្នុងតំបន់គោលដៅដែលស្ថិតនៅក្រោម WaSSIP ហើយការជ្រើសរើសការវិនិយោគអាទិភាពនឹងធ្វើតាមដំណើរការរៀបចំផែនការ និងពិគ្រោះយោបល់ដែលមានការចូលរួម ដូចបានពិពណ៌នានៅក្នុងគោលនយោបាយនេះ ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានជាច្រើនមកលើដីរបស់ជនជាតិដើមភាគតិច និងធនធានមិនត្រូវបានរំពឹងថានឹងកើតឡើងនោះទេ។ ដូច្នេះ WaSSIP នឹងខិតខំពង្រឹងសមត្ថភាពតាមដាន និងបញ្ហាដោះស្រាយបញ្ហាសហគមន៍មូលដ្ឋានដោយខ្លួនឯង ប៉ុន្តែមិនកំណត់តែចំពោះសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចនោះទេ។ ការតាមដាន និងវាយតម្លៃដែលមានការចូលរួមនឹងត្រូវអនុវត្តន៍ក្នុងកំឡុងពេលអនុវត្តន៍ ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យប្រជាពលរដ្ឋដែលរងផលប៉ះពាល់វាយតម្លៃផលប៉ះពាល់គម្រោង និងកំណត់វិធានការដើម្បីពង្រីកអត្ថប្រយោជន៍វិជ្ជមាន និងដោះស្រាយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាន។ ម្យ៉ាងទៀតពិនិត្យមើលថាតើជម្លោះទាក់ទងនឹងក្រុមជនជាតិភាគតិចបានកើតឡើង និងត្រូវបានដោះស្រាយដោយអនុលោមតាមឯកសារនេះដែរឬយ៉ាងណា និងរាយការណ៍ដោយមន្ត្រីសម្រប សម្រួល។ ការណ៍នេះនឹងមានកិច្ចប្រជុំទៀងទាត់ (ប្រចាំខែ / ត្រីមាស) រវាងភូមិ មន្ទីរតបណ្តាញទឹក និងអ្នកម៉ៅការ ដែលត្រូវសម្របសម្រួលដោយមន្ត្រីទំនាក់ទំនងផ្នែកការពារសង្គម / កុងស៊ុលតង់ពិគ្រោះយោបល់ផ្នែកការពារសង្គម។ កិច្ចប្រជុំទាំងនេះនឹងត្រូវបានចងក្រងជាឯកសារ ហើយមតិត្រឡប់នឹងត្រូវបានចែករំលែកជាមួយ CMU រៀងៗខ្លួន ។

៤៩. CMU តាមរយៈមន្ត្រីសម្របសម្រួលរបស់ខ្លួននឹងធ្វើការតាមដាននិងវាយតម្លៃផ្ទៃក្នុងជាទៀងទាត់លើ IPPF / IPP រួមទាំងការពិនិត្យឡើងវិញនូវរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំខែដែលបានដាក់ជូនដោយវិស្វករការដ្ឋាន។ ការតាមដាន និងវាយតម្លៃនេះមានបំណងជួយធានាថា IPPF / IPP ត្រូវបានរៀបចំស្របតាម OP៤.១០ និងស្របតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងឱ្យអនុវត្តតាមការគ្រោងទុក។ ការតាមដានផ្ទៃក្នុងនឹងត្រូវធ្វើឡើងរៀងរាល់ពីរខែម្តងដោយ មន្ត្រីសម្របសម្រួលផ្នែកការពារសង្គម។ រាល់របកគំហើញនៃការតាមដានផ្ទៃក្នុងគប្បីដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពរបស់គម្រោងដែលផ្ញើទៅធនាគារពិភពលោករៀងរាល់ ៦ ខែម្តង។ នៅក្នុងឯកសារ IPP សូចនាករតាមដានត្រូវតែបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់ ។

៥០. **អ្នកជំនាញផ្នែកការពារសង្គមរបស់ធនាគារពិភពលោក** នឹងផ្តល់ការគាំទ្រដល់ការតាមដាន និងការអនុវត្ត IPPF / IPP និងការអនុលោម។ អ្នកជំនាញផ្នែកសង្គមអាច (ក) ធ្វើទស្សនកិច្ចជាប្រចាំនៅតាមទីតាំងគម្រោង (យ៉ាងហោចណាស់ពីរដងក្នុងមួយឆ្នាំ) ដើម្បីពិនិត្យមើលវឌ្ឍនភាព IPPF / IPP និងបញ្ហាអនុលោមភាព។ (ខ) ពិនិត្យមើលថាថាតើមន្ត្រីសម្របសម្រួលរបស់ CMU បានធ្វើ ឬមិនបានធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរី និងមានការជូនដំណឹងជាមុនជាមួយសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលរងផលប៉ះពាល់ដែរ ឬយ៉ាងណា។ (គ) ការសម្របសម្រួលសកម្មភាព IPPF / IPP ជាមួយនឹងកាលវិភាគសាងសង់។ (ឃ) វាស់វែងកម្រិតនៃការពេញចិត្តរបស់ IPP ជាមួយនឹងបទប្បញ្ញត្តិនិងការអនុវត្តសកម្មភាពរបស់ IPPF / IPP ។ (ង) ពិនិត្យមើលយន្តការនិងនីតិវិធីនៃការដោះស្រាយបណ្តឹងសារទុក្ខ។ និង (ច) ធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលអំពីការពារសង្គមដល់ MIH និង MPWT។

៧.៣ តម្លាភាព និងយន្តការបណ្តឹងសារទុក្ខ

៥១. គោលនយោបាយការតាំងទីលំនៅថ្មីរបស់ធនាគារពិភពលោកតម្រូវឱ្យមានគម្រោងវិនិយោគ ដើម្បីបង្កើតយន្តការសម្រាប់ដោះស្រាយបណ្តឹងសារទុក្ខ ដើម្បីធានាដល់ការពេញចិត្តរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចចំពោះការអនុវត្តសកម្មភាពនានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹង IPPF និងផ្តល់ឱ្យភាគីជនជាតិដើមភាគតិចនូវវេទិកាស្របច្បាប់ សម្រាប់ការតាមដានជាក់ស្តែង និងរាយការណ៍អំពីការអនុវត្ត សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធរបស់ IPPF ។ ពិសេស គោលបំណងនៃយន្តការបណ្តឹងសារទុក្ខនេះគឺអនុញ្ញាតឱ្យជនជាតិដើមភាគតិច និងអ្នកដែលជឿថាពួកគេរងផលប៉ះពាល់ ស្វែងរកដំណោះស្រាយចំពោះសារទុក្ខដែលអាចមានរបស់ពួកគេទាក់ទងនឹងលទ្ធភាពទទួលបានដី ការដាក់កំហិតលើធនធាន ឬអន្តរាគមន៍ផ្សេងទៀតរបស់គម្រោង។ គោលការណ៍គន្លឹះនៃយន្តការ បណ្តឹងសារទុក្ខនេះគឺដើម្បីធានាថា៖

(ក) សិទ្ធិជាមូលដ្ឋាននិងផលប្រយោជន៍នានារបស់ជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវបានការពារ

(ខ) ការព្រួយបារម្ភរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចដែលកើតឡើងពីដំណើរការនៃការអនុវត្តគម្រោងត្រូវបានដោះស្រាយឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់។ និង

(គ) សិទ្ធិទទួលបានឬការគាំទ្រដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវបានផ្តល់ទាន់ពេលវេលា និងស្របតាមគោលនយោបាយស្តីពីការការពាររបស់រដ្ឋាភិបាល និងគោលនយោបាយស្តីពីការការពាររបស់ធនាគារពិភពលោកដែលបានបញ្ជាក់ពីខាងលើ។

(ឃ) ជនជាតិដើមភាគតិចយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិរបស់ពួកគេក្នុងការទទួលបាន និងត្រូវមានចំពោះនីតិវិធីបណ្តឹងសារទុក្ខ ដោយឥតបង់ប្រាក់សម្រាប់គោលបំណងខាងលើនេះ។

(ង) នីតិវិធីបណ្តឹងសារទុក្ខគឺជាផ្នែកមួយនៃគណៈកម្មាធិការផែនការរួមរបស់ឃុំ / សង្កាត់ មេឃុំ និងយន្តការក្រុមប្រឹក្សា ហើយបង្កើតបានជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៃយន្តការដោះស្រាយវិវាទដែលមានមូលដ្ឋាននៅតាមផ្អែកលើសហគមន៍ ពាក់ព័ន្ធនឹងតំណាងក្រុមជនងាយរងគ្រោះ ដែលត្រូវបានគ្រប់គ្រងរួមគ្នា។

៥២. នៅពេលចាប់ផ្តើមការអនុវត្តស្តង់ដារ WaSSIP គណៈកម្មការដោះស្រាយបណ្តឹងសារទុក្ខនឹងត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅតាមឃុំ ស្រុក និងថ្នាក់ខេត្ត ត្រូវបានកសាងឡើងលើរចនាសម្ព័ន្ធដែលមានស្រាប់ រួមមានមន្ទីរពាក់ព័ន្ធ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល អង្គការសហគមន៍ តំណាងស្ត្រី និងតំណាងជនជាតិភាគតិច ប្រសិនបើមាន។ អ្នកបម្រើការនៅ មន្ទីរតបណ្តាញទឹកគឺជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការមួយរូបនៅថ្នាក់ស្រុក រីឯមន្ត្រីទំនាក់ទំនងការងារការពារសង្គម ក៏ជាផ្នែកមួយនៃគណៈកម្មការដោះស្រាយវិវាទនៅថ្នាក់ជាតិផងដែរ។ នៅតាមភូមិយន្តការបណ្តឹងដែលមានស្រាប់ត្រូវបានដឹកនាំដោយអ្នកដឹកនាំវ័យចាស់ និង/ឬដឹកនាំដោយមេកន្ទ្រាញ/មេកុលសម្ព័ន្ធ ដែលសហគមន៍មូលដ្ឋានមួយផ្នែកធំអាចទទួលយកបាន និងត្រូវបានពង្រឹងជាយន្តការ ដោះស្រាយវិវាទលើកដំបូងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់។ ការរៀបចំបែបនេះជួយធានាឱ្យប្រព័ន្ធមួយត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីជួយដោះស្រាយសារទុក្ខ ឬបណ្តឹងដែលអាចកើតឡើងបន្ទាប់ពីមានអន្តរាគមន៍របស់គម្រោង។ យន្តការបណ្តឹងសារទុក្ខនឹងត្រូវអនុវត្តចំពោះបុគ្គល ឬក្រុមដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលពីគម្រោង ក៏ដូចជាអ្នកដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ចំពោះគម្រោង និង/ឬមានសមត្ថភាពជះឥទ្ធិពលវិជ្ជមាន ឬអវិជ្ជមានលើលទ្ធផលរបស់ខ្លួន ។ WaSSIP នឹងផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាល និងការគាំទ្រដើម្បីពង្រឹងរចនាសម្ព័ន្ធ ដែលមានស្រាប់ទាំងនេះ ដើម្បីដោះស្រាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងដោះស្រាយរួមគ្នាចំពោះការព្រួយបារម្ភដែលអាចត្រូវបានលើកឡើងដោយ PAPs ក្នុងកំឡុងវគ្គ បណ្តុះបណ្តាលនិងបន្ទាប់ពីការអនុវត្តសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងជនជាតិដើមភាគតិច។

៥៣. ក្នុងការអនុវត្តធម្មតា ប្រសិនបើគម្រោងពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តលទ្ធកម្មដីធ្លី គណៈកម្មាធិការដោះស្រាយបណ្តឹងសារទុក្ខ (GRC) ត្រូវបានបង្កើតឡើងសម្រាប់ WaSSIP ។ GRC នឹងដោះស្រាយគ្រប់ទិដ្ឋភាពទាំងអស់នៃសំណើអនុគម្រោង រួមមាន បរិស្ថាន ការតាំងទីលំនៅឡើងវិញ និងបញ្ហាជនជាតិដើមភាគតិច (ប្រសិនបើមាន) តាមរយៈការចរចាក្នុងបំណងឈានដល់ការមូលមតិគ្នាជាឯកច្ឆន្ទ ។ MIH, MPWT ឬ IRC (ប្រសិនបើ IRC ពាក់ព័ន្ធក្នុងការអនុវត្ត ARAP / RAP) ស្នើសុំទៅអភិបាលខេត្តឱ្យបង្កើតគណៈកម្មាធិការដោះស្រាយបណ្តឹងសារទុក្ខនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន (ថ្នាក់ខេត្ត ស្រុក និងឃុំ) ដែលត្រូវដឹកនាំដោយអភិបាលខេត្ត ឬអភិបាលរងខេត្ត ប្រធានស្រុក និងមេឃុំ។ សម្រាប់យន្តការដោះស្រាយបណ្តឹងសាទុក្ខ (GRM) នៅកម្រិតឃុំ សមាជិក GRM ក៏មានតំណាង AH / IP (អ្នកតំណាងរបស់ AH / IP ត្រូវបានជ្រើសរើសក្នុងចំណោម PAPs ឬក្នុងចំណោមសហគមន៍ IP) ។ គណៈ

កម្មាធិការទាំងនេះនឹងទទួល វាយតម្លៃ និងសម្របសម្រួលដំណោះស្រាយបញ្ហាកង្វល់ បណ្តឹង និងសារទុក្ខរបស់ PAP /IP និងPAH ។ គណៈកម្មាធិការដោះស្រាយបណ្តឹងសារទុក្ខនឹងដំណើរការ ដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់ PAP / IP និង PAH ក្នុងកំឡុងពេលពេញមួយជីវិតរបស់ WaSSIP និងយូរជាងនេះ។

៥៤. PAPs ឬជនជាតិដើមភាគតិច ប្រសិនបើមិនពេញចិត្ត ឬមិនច្បាស់អំពីការអនុវត្តសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងការតាំងទីលំនៅជាថ្មី / IPPF រួមទាំងការផ្តល់សំណង ឬការកែលម្អជីវភាព អាចប្តឹងទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ដែលជាកម្រិតទាបបំផុតនៃ GRC នៅសហគមន៍ និងអាចបញ្ជូនទៅថ្នាក់ស្រុក និងខេត្តប្រសិនបើ PAP / IP មិនពេញចិត្តជាមួយដំណោះស្រាយ ឬការពន្យល់បំភ្លឺ។

៥៥. **នៅថ្នាក់ឃុំ:** PAP / IP ដែលរងផលប៉ះពាល់អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងរបស់គាត់ទៅកាន់មេឃុំ ដោយផ្ទាល់។ មេឃុំនឹងកោះប្រជុំក្រុមនោះដើម្បីសម្រេចចិត្តអំពីដំណើរការនៃការដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹងក្នុងរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការដាក់ពាក្យបណ្តឹងរបស់ PAP/IP ។ កិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមនេះនឹងមានមេឃុំតំណាងមកពីសហគមន៍រួមទាំងមេដឹកនាំប្រពៃណី។ កិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមនេះមានមេឃុំ តំណាងនានាមកពីសហគមន៍ រួមទាំងមេដឹកនាំប្រពៃណី។ មេឃុំទទួលបន្ទុកចងក្រងឯកសារ និងរក្សាទុកឯកសារបណ្តឹងទាំងអស់ដែលបញ្ជូនឆ្លងកាត់រូបគាត់។ ប្រសិនបើរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃដែល PAP / IP ដែលបានប្តឹងសារទុក្ខ មិនបានទទួលដំណឹងពីក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ឬប្រសិនបើ PAP / IP មិនពេញចិត្តជាមួយការសម្រេចចិត្តនៅដំណាក់កាលដំបូងនេះ ពាក្យបណ្តឹងអាចត្រូវបានបញ្ជូនទៅការិយាល័យស្រុកជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬដោយផ្ទាល់មាត់។

៥៦. **នៅថ្នាក់ស្រុក:** ការិយាល័យស្រុកមានរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃក្នុងការដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹង ដើម្បីបំពេញចិត្តអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។ ប្រសិនបើពាក្យបណ្តឹងមិនអាចដោះស្រាយបានក្នុងដំណាក់កាលនេះ ការិយាល័យស្រុកនឹងបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅគណៈកម្មាធិការដោះស្រាយវិវាទសំរេចថ្នាក់ខេត្ត។

៥៧. **នៅថ្នាក់ខេត្ត:** គណៈកម្មាធិការដោះស្រាយបណ្តឹងសារទុក្ខថ្នាក់ខេត្តដែលមានអភិបាលខេត្ត ឬអភិបាលខេត្តរងជាប្រធានគណៈកម្មាធិការ និងជាប្រធានមន្ទីរពាក់ព័ន្ធជាសមាជិកនឹងជួបជាមួយភាគីសារទុក្ខ ហើយព្យាយាមដោះស្រាយបណ្តឹង។ ក្នុងរយៈពេល ៣០ ថ្ងៃនៃការដាក់បណ្តឹងសារទុក្ខទៅកាន់គណៈកម្មការដោះស្រាយបណ្តឹងសារទុក្ខថ្នាក់ខេត្តត្រូវធ្វើការសម្រេចចិត្តជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងជូនដំណឹងទៅកាន់ PAP / IP ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។

៥៨. **តុលាការខេត្ត:** ប្រសិនបើភាគីបណ្តឹង PAP / IP មិនពេញចិត្តជាមួយនឹងដំណោះស្រាយរបស់គណៈកម្មាធិការដោះស្រាយបណ្តឹងសារទុក្ខថ្នាក់ខេត្ត ផ្អែកលើគោលនយោបាយដែលបានព្រមព្រៀងគ្នាក្នុង RPF-RAP ឬ IPPF-IPP នោះ PAP / IP អាចបញ្ជូនករណីនេះទៅតុលាការខេត្ត។ ក្នុងអំឡុងពេលវិវាទរឿងក្តី រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានឹងស្នើតុលាការឱ្យដំណើរការក្តីប្រព្រឹត្តទៅដោយគ្មានការរំខាននៅពេលធ្វើសវនាការ។ ប្រសិនបើភាគីណាមួយមិនពេញចិត្តនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការខេត្ត នោះភាគីនោះអាចបញ្ជូនរឿងក្តីនោះទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់បាន។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាត្រូវអនុវត្តសេចក្តីសំរេចរបស់តុលាការ។

៥៩. នៅក្នុងតំបន់គោលដៅដែលជនជាតិដើមភាគតិចទទួលរងផលប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោល ពាក្យបណ្ដឹងទាំងអស់នឹងត្រូវពិភាក្សាជាមួយអ្នកភូមិដោយមានវត្តមានមេភូមិ ឬចាស់ទុំ និងការចរចារត្រូវបានអនុវត្តនៅក្នុងសហគមន៍ ឬក្នុងភូមិដែលមាន PAP និង PAH រស់នៅ។ ក្នុងករណីចាំបាច់ អ្នកគាំទ្រការសាងសង់នឹងផ្តល់ជំនួយដើម្បីឱ្យសិទ្ធិរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវបានការពារ។

៧.៣ ការកសាងសមត្ថភាព

៦០. ការវាយតម្លៃតម្រូវការក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល (TNA) នឹងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីរៀបចំឯកសារបណ្តុះបណ្តាលដែលពាក់ព័ន្ធចំពោះតម្រូវ។ TNA នឹងត្រូវប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចំណោម CMU ទីប្រឹក្សាខាងគាំពារសង្គម និងសហគមន៍។ ការបណ្តុះបណ្តាលនឹងគ្របដណ្តប់លើគោលនយោបាយការពារចំនួនបី និងការអនុលោម ពោលគឺ បរិស្ថាន ការតាំងទីលំនៅដោយបង្ខំ និងជនជាតិដើមភាគតិច។ ជាមួយនឹងការបណ្តុះបណ្តាលជាក់លាក់របស់ IPPF / IPP ការបណ្តុះបណ្តាល រួមមាន (ក) ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃ OP៤.១០ របស់ធនាគារពិភពលោក និងច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធរបស់កម្ពុជា។ (ខ) មាតិកានៃ IPPF / IPP និងបញ្ហាអនុវត្ត (គ) ការរៀបចំស្ថាប័នសម្រាប់ការអនុវត្តគម្រោងរួមមានតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវ។ (ឃ) របៀបធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈដោយប្រើវិធីសាស្ត្រពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរី និងជូនដំណឹងជាមុន។ (ង) នីតិវិធី និងបញ្ហានៃការដោះស្រាយបណ្តឹង សារទុក្ខ និង (ច) កិច្ចតម្រូវក្នុងការតាមដាន និងរាយការណ៍។

៧.៤ កាលវិភាគ

៦១. ផែនការអភិវឌ្ឍជនជាតិដើមភាគតិច (IPP) នឹងត្រូវបានរៀបចំភ្លាមនៅពេលដែលទីតាំងគម្រោងជាក់លាក់ត្រូវបានជ្រើសរើស និងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានលើសហគមន៍ ជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវបានកំណត់ និងបញ្ជូនទៅកាន់ធនាគារពិភពលោក ជាផ្នែកមួយនៃផែនការអនុវត្ត។ មុនពេលចាប់ផ្តើមអនុវត្ត ត្រូវបង្ហាញ IPP នៅលើគេហទំព័ររបស់ MIH និង / ឬ MPWT និងនៅលើទំព័រព័ត៌មានInfoShop របស់ធនាគារពិភពលោក។ ឯកសារ IPP មួយច្បាប់ជាភាសាក្នុងស្រុកនឹងត្រូវតម្កល់ទុកនៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៃតំបន់គោលដៅដែលជនជាតិដើមភាគតិចអាចទៅដល់។

៧.៥ ថវិកា

៦២. ថវិកាសម្រាប់ការអនុវត្ត IPPF ជាផ្នែកមួយនៃថវិកាគម្រោង។ ថវិកានេះគ្របដណ្តប់លើការចំណាយលើប្រាក់ឧបត្ថម្ភបុគ្គលិកគម្រោង និងកុងស៊ុលតង់ ដើម្បីរៀបចំរបាយការណ៍អនុលោមភាព រួមទាំងរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យ និងតាមដានរបាយការណ៍ ការប្រមូលទិន្នន័យ និងការរៀបចំ IPP ជាដើម។ ការប៉ាន់ស្មានថវិកាមាននៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងសង្គម និងបរិស្ថាន(ESMF)។

៦៣. IPP នឹងរួមមានព័ត៌មានស្តីពីចំណាយលម្អិតនៃវិធានការកាត់បន្ថយ និងសិទ្ធិទទួលបាននីតិសម្បទាសម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិចនៅក្នុងតំបន់រងផលប៉ះពាល់ និងចំណាយរដ្ឋបាល និងចំណាយ តាមដាន។ ប្រភពថវិកាសម្រាប់សកម្មភាពផ្សេងៗ និងផែនការហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ IPP ត្រូវបាន បង្កើតក្រោយពេលដែល IPP ត្រូវបាន

បង្កើតឡើង។ ការចំណាយលើអស្សាមិករ (ការរេដកហូត) ដីធ្លី ប្រសិនបើមាន នឹងត្រូវទទួលការឧបត្ថម្ភថវិកាពីមូលនិធិរបស់សមភាគី ចំណែកឯចំណាយលើការបណ្តុះបណ្តាល និងការពិគ្រោះយោបល់នឹងត្រូវផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយធនាគារពិភពលោក (IDA) ។

៨. ការវាយតម្លៃសង្គមនិងការរៀបចំផែនការជនជាតិដើមភាគតិច

៨.១ វិធីសាស្ត្រប្រើប្រាស់សម្រាប់ការវាយតម្លៃសង្គម

៦៤. ត្រូវមានវិធីស្រាស្តដែលមានការចូលរួមនៅគ្រប់ដំណាក់កាលទាំងអស់នៃ WaSSIP ។ ដំបូងគេប្រើវិធីសាស្ត្រនេះក្នុងអំឡុងពេលប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានជាមួយសហគមន៍ ក្នុងពេលវាយតម្លៃសង្គមបឋម)។ នៅដំណាក់កាលបន្តបន្ទាប់វិធីសាស្ត្រនេះនឹងត្រូវបានប្រើសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យគម្រោងរៀបចំដំណាក់កាលវាយតម្លៃសង្គម (សម្រាប់ការរៀបចំ IPP) និងការអនុវត្ត និងតាមដានគម្រោង។ ដំណើរការនិងនីតិវិធីលម្អិតត្រូវបានពណ៌នានៅអនុផ្នែកខាងក្រោម។

៦៥. ការវាយតម្លៃបឋមបានបញ្ជាក់ថាជនជាតិដើមនៅក្នុងតំបន់អនុវត្តគម្រោង (ក្នុងក្រុងសែនមនោរម្យខេត្តមណ្ឌលគិរី) ជារួម នឹងទទួលបានផលវិជ្ជមានពីគម្រោង ប៉ុន្តែអាចរងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដោយសារតម្រូវការ ដីសម្រាប់សាងសង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់ទឹកនៅប្រភពទឹកថ្មី និងស្ថានីយ៍បូមទឹកដែលអាចស្ថិតនៅក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគេ។

៦៦. ក្នុងកំឡុងពេលអនុវត្ត ជំហានខាងក្រោមនឹងត្រូវអនុវត្តចំពោះការពិនិត្យ ការវាយតម្លៃសង្គម និងការរៀបចំផែនការជនជាតិដើមភាគតិច។ ពត៌មានលម្អិតទាក់ទងនឹងការធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ ការរៀបរៀងផែនការអភិវឌ្ឍជនជាតិដើមភាគតិច និងលិខិតុបករណ៍ស្តីពីវិធានការណ៍ការពារមួយចំនួនទៀតមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១។

ក) ការពិនិត្យរួមគ្នាដោយ MIH និងធនាគារពិភពលោកដើម្បីកំណត់ថាតើមានជនជាតិដើមដែរឬទេ ឬមានការជាប់ពាក់ព័ន្ធជាសមូហភាពទៅនឹងតំបន់អនុវត្តគម្រោង តំបន់គោលដៅដែរឬ យ៉ាងណា (សូមពិនិត្យទម្រង់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ២) ។

ខ) ធ្វើការវាយតម្លៃសង្គមដោយ MIH ដោយមានជំនួយពីកុងសុលតង់ដែលមានប្រវត្តិលើផ្នែកការពារសង្គម ប្រសិនបើការត្រួតពិនិត្យសន្និដ្ឋានថា មានជនជាតិដើមភាគតិច ឬមានការពាក់ព័ន្ធជាសមូហភាពទៅនឹងតំបន់អនុវត្តគម្រោង។ ភាពទូលំទូលាយ ភាពស៊ីជម្រៅ និងប្រភេទនៃការវាយតម្លៃសង្គមមានសមាមាត្រទៅនឹងសភាព និងទំហំនៃផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតមានពីគម្រោងដែលបានស្នើ មកលើជនជាតិដើមភាគតិច ថាតើផលប៉ះពាល់ទាំងនោះមានលក្ខណៈវិជ្ជមាន ឬអវិជ្ជមានដែរឬយ៉ាងណា។ វិធីសាស្ត្រពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរី និងមានការជូនដំណឹងជាមុនត្រូវបានប្រើប្រាស់។

គ) ការរៀបចំផែនការជនជាតិដើមភាគតិចផ្អែកលើលទ្ធផលនការវាយតម្លៃសង្គម និងការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយជនជាតិដើមភាគតិចដែលរងគ្រោះ។ IPP នឹងធានឱ្យជនជាតិដើមភាគតិចដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារគម្រោង ទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ផ្នែកសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចសមស្របទៅតាមវប្បធម៌ និង (ខ) នៅពេលដែលរកឃើញថាមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានមកលើជនជាតិដើមភាគតិច ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានទាំងនោះត្រូវបានបញ្ចៀស កាតបន្ថយឱ្យនៅតិចបំផុត បន្ធូរបន្ថយ ឬទូទាត់សំណង និង

ឃ) ការបង្ហាញសេចក្តីព្រាងផែនការជនជាតិដើមភាគតិចទៅកានសាធារណៈជន។ សេចក្តីព្រាង IPP នឹងត្រូវបង្ហោះទៅក្នុងគេហទំព័រ InfoShop របស់ធនាគារពិភពលោកព័ត៌មានពិភពលោក និងគេហទំព័ររបស់ MIH និង MPWT ហើយបកប្រែជាភាសាក្នុងស្រុក និងរក្សាទុកមួយច្បាប់នៅការិយាល័យឃុំ ហើយមួយច្បាប់ទៀតទុកនៅតំបន់ដែលជនជាតិដើមភាគតិចអាចធ្វើដំណើរចូលទៅបាន

ង) ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពការវាយតម្លៃសង្គមក្នុងកំឡុងពេលអនុវត្តគម្រោងជាផ្នែកមួយនៃដំណើរការត្រួតពិនិត្យដើម្បីកំណត់ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដែលមិនត្រូវបានរំពឹងទុក និងដើម្បីស្នើនូវវិធានការកាត់បន្ថយផលបះពាល់។ ប្រសិនបើផលប៉ះពាល់មានទំហំធំ IPP ក៏នឹងត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពផងដែរ ដើម្បីគ្របដណ្តប់លើផលប៉ះពាល់បច្ចុប្បន្ន។ វិធីសាស្ត្រពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរីនិងជូនដំណឹងជាមុនទំនងជាត្រូវបានប្រើប្រាស់។

៨.២ ការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរីនិងផ្តល់ដំណឹងជាមុន

៦៧. ការចូលរួមគឺជាដំណើរការមួយដែលតាមរយៈនោះភាគីពាក់ព័ន្ធធ្វើឱ្យមានឥទ្ធិពល និងបែងចែកការគ្រប់គ្រងចំពោះគំនិតផ្តួចផ្តើមអភិវឌ្ឍន៍ ការសម្រេចចិត្ត និងធនធានដែលប៉ះពាល់ដល់ពួកគេ។ ការសម្រេចចិត្តចូលរួមគឺជាការចាប់ផ្តើមនៃដំណើរការចូលរួមទាំងមូលនៅក្នុងវដ្តនៃគម្រោង។ OP / BP៤.១២ របស់ធនាគារពិភពលោក និងច្បាប់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលស្តីពីអស្សាមិករ និងនីតិវិធីអនុវត្តន៍ក្នុងការតាំងទីលំនៅជាថ្មីរបស់ IRC ផ្តល់នូវការណែនាំនិងទិសដៅច្បាស់លាស់ដល់អ្នកគាំទ្រគម្រោងទាំងក្នុងវិស័យសាធារណៈនិងឯកជនអំពីតម្រូវក្នុងការពិគ្រោះយោបល់ និងការចូលរួមជាសាធារណៈ និងគូសបញ្ជាក់សារៈសំខាន់នៃការជូនដំណឹងដល PAPs អំពីគម្រោងនេះ ហើយសំខាន់ជាងនេះទៅទៀតនោះ គឺការចូលរួមយ៉ាងសកម្មរបស់ពួកគេនៅក្នុងការធ្វើផែនការនិងការអនុវត្ត។

៦៨. ការចូលរួមគឺជាដំណើរការនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាដ៏សកម្ម និងជាបន្តបន្ទាប់ក្នុងចំណោមអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ រួមមាន សហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់ (ទោះបីវិជ្ជមាន ឬអវិជ្ជមានក្តី) ទីភ្នាក់ងារជាតិ និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធ កុងស៊ុលតង់គម្រោងសង្គមស៊ីវិល និងទីភ្នាក់ងារម្ចាស់ជំនួយអន្តរជាតិ។ ការចូលរួមគឺជាពាក្យទូទៅក្តោប វិសាលភាពពីផ្សេងគ្នាគឺការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន (ពោលគឺ ការផ្សព្វផ្សាយ និងការពិគ្រោះយោបល់) និងទម្រង់ផ្សេងៗគ្នានៃការធ្វើសេចក្តីសម្រេចរួមគ្នា (ពោលគឺការសហការ ឬការចូលរួម)៖

៦៩. WaSSIP នឹងទទួលយកការពិគ្រោះយោបល់ពេញលេញនិងការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធសម្រាប់សមាសភាគទី ១ និងទី ២ ។ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការពិនិត្យគម្រោង (ដំណើរការជ្រើសរើសតំបន់អនុវត្តគម្រោង) សហគមន៍គ្រូបង្រៀន មាតាបិតា និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានត្រូវបានពិគ្រោះយោបល់ពេញលេញអំពីអត្ថប្រយោជន៍ និងផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតមាន។ ការវាយតម្លៃអំពីសង្គមនឹងត្រូវបានកំណត់ទៅនៅតំបន់គោលដៅ ដែលអាចមានផលប៉ះពាល់លើជនជាតិដើម ភាគតិច ក៏ដូចជាលើដីធ្លី និងធនធានផ្សេងទៀត។ កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈចំនួនពីរនឹងប្រព្រឹត្តទៅ។ សកម្មភាព WaSSIP ផលប៉ះពាល់គម្រោង និងវិធានការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នឹងត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកដំបូង។ បន្ទាប់មកកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈលើកទីពីរនឹងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកំណត់ថាតើមានការគាំទ្រសម្រាប់សកម្មភាពគម្រោងនិងផែនការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ដែរឬយ៉ាងណា។

៧០. មុនពេលពិគ្រោះយោបល់ CMU នឹងបញ្ជូនសេចក្តីជូនដំណឹងដល់សហគមន៍ ប្រាប់មេដឹកនាំរបស់ពួកគេថានឹងមានការចុះមកធ្វើទស្សនកិច្ចពីសំណាក់មន្ត្រីសម្របសម្រួល និងពីអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ហើយការពិគ្រោះយោបល់នេះនឹងត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីស្វែងរកការគាំទ្រពីអន្តរាគមន៍របស់គម្រោង និងដើម្បីកំណត់ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដែលអាចកើតមាន ក៏ដូចជាការគាំទ្រដែលគម្រោងអាចធ្វើបានដើម្បីដោះស្រាយផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតមាន។ សេចក្តីជូនដំណឹងនេះនឹងស្នើសុំឱ្យសហគមន៍អញ្ជើញតំណាងកសិករ សមាគមន៍ស្ត្រី និងមេភូមិចូលរួមប្រជុំ។ ក្នុងអំឡុងពេលនៃដំណើរទស្សនកិច្ចនេះ មេដឹកនាំសហគមន៍ និងអ្នកចូលរួមដទៃទៀត នឹងបង្ហាញទស្សនៈរបស់ពួកគេទាក់ទងទៅនឹងសកម្មភាពដែលបានស្នើសុំ។

៧១. ក្នុងកំឡុងពេលពិគ្រោះយោបល់នីតិវិធីលម្អិតនឹងត្រូវបានកំណត់ទៅតាមភូមិនីមួយៗ ដើម្បីកំណត់ផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតមាន និងការគាំទ្រដែលអាចមាន នៅក្រោម WaSSIP ។ លើសពីនេះទៀត ប្រព័ន្ធដោះស្រាយជម្លោះតាមរយៈយន្តការសារទុក្ខ ដែលបានបង្កើតឡើង នឹងត្រូវបានកំណត់ដើម្បីធានាឱ្យមានការឆ្លុះបញ្ចាំងសម្លេងរបស់ប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ (ជាពិសេសចំពោះលទ្ធកម្មដី) ។ ប្រសិនបើសហគមន៍ទទួលផលរួមបញ្ចូលសហគមន៍ជនជាតិភាគតិចដែលមិនមែនជាសមាជិកនៃក្រុមជនជាតិភាគតិចភាគច្រើននៃសហគមន៍ នោះអ្នកតំណាងរបស់ពួកគេនឹងត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងយន្តការដោះស្រាយជម្លោះ។ ការណ៍នេះធានាបាននូវភាពសមស្របផ្នែកវប្បធម៌ និងការចូលរួមរបស់សហគមន៍ជាពិសេសក្រុមជនជាតិភាគតិចនៅក្នុងដំណើរការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត។

៧២. នៅក្នុងដំណើរការនេះការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរី និងការផ្តល់ដំណឹងជាមុននឹងប្រព្រឹត្តទៅដោយប្រើភាសាដែលនិយាយ និងប្រព្រឹត្តនៅទីតាំងដែលងាយស្រួលសម្រាប់ជនជាតិដើមភាគតិចដែលអាចរងផលប៉ះពាល់។ ទស្សនៈរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវយកមកពិចារណាក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្តន៍ WaSSIPs ទន្ទឹមនឹងការអនុវត្តជាក់ស្តែងនូវជំនឿ និងចំណង់ចំណូលចិត្តផ្នែកវប្បធម៌របស់ពួកគេ។ លទ្ធផលនៃការពិគ្រោះយោបល់នេះនឹងត្រូវបានចងក្រងជាឯកសារនៅក្នុងរបាយការណ៍តាមកាលកំណត់និងដាក់ជូនធនាគារពិភពលោកត្រួតពិនិត្យ។

៧៣. ក្នុងកំឡុងពេលអនុវត្ត WaSSIP ការវាយតម្លៃសង្គមដែលត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពក៏ត្រូវបានអនុវត្តផងដែរ ដើម្បីតាមដានផលវិជ្ជមាន និងផលបះពាល់អវិជ្ជមាននៃគម្រោង និងទទួលបានមតិយោបល់ពីប្រជាជនដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីគម្រោង។ ផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃសង្គម ត្រូវចាត់វិធានការបន្ថែម ដើម្បីធានាផលប្រយោជន៍ពេញលេញ និងកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដែលបានប្រមើលមើល។ ប្រសិនបើចាំបាច់ត្រូវអនុវត្តសកម្មភាពបន្ថែមសម្រាប់ការពង្រឹងស្ថាប័ន និងការកសាងសមត្ថភាពរបស់ សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលរស់នៅក្នុងតំបន់អនុវត្តគម្រោង។ ប្រសិនបើផលប៉ះពាល់មិនបានរំពឹងទុកមានទំហំធំ ត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព IPP និង / ឬ RAP។

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១: គោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសសម្រាប់ការពិគ្រោះយោបល់ និងការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ជនជាតិដើមភាគតិច (IPP) ព្រមទាំងឯកសារស្តីពីវិធានការការពារផ្សេងទៀត

ការពិគ្រោះយោបល់

១. ក្របខ័ណ្ឌពិគ្រោះយោបល់ត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីជួយធានាឱ្យមានការជូនដំណឹង ការពិគ្រោះយោបល់ និងការកៀរជនជាតិដើមភាគតិច ឱ្យចូលរួមក្នុងការវិនិយោគ ដែលគាំទ្រដោយ WaSSIP ។ ការចូលរួមរបស់ពួកគេនឹងមិនត្រឹមតែធ្វើឱ្យការគ្រប់គ្រងទឹកស្អាតមាននិរន្តភាពប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍កាន់តែច្បាស់ថែមទៀត ឬផ្តល់ការការពារពួកគេពីផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាននៃការវិនិយោគ ដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយគម្រោង។ លក្ខណៈពិសេស / នីតិវិធីសំខាន់ៗនៃក្របខ័ណ្ឌពិគ្រោះយោបល់ រួមមាន ការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គម ដើម្បីកំណត់កំរិត និងសភាពនៃផលប៉ះពាល់ដែលគាំទ្រដោយគម្រោង។ ផែនការអភិវឌ្ឍជនជាតិដើមភាគតិច (IPP) នឹងត្រូវបានបង្កើតឡើងប្រសិនបើសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវបានរកឃើញថាមានវត្តមាននៅក្នុង ឬមានការផ្សាភ្ជាប់ជាសមូហភាពទៅនឹងតំបន់ដែលរងផលប៉ះពាល់ក្រោមផែនការអនុវត្តគម្រោងនីមួយៗ។ ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយ និងការចូលរួមរបស់ជនជាតិដើម ភាគតិច ក៏ដូចជាជាមួយមេដឹកនាំរបស់ពួកគេ និងជាមួយមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋានគឺជាផ្នែកសំខាន់នៃ IPP ទាំងមូលដែលគួរតែត្រូវបានរៀបចំរួមជាមួយរបាយការណ៍គម្រោងចាំបាច់ផ្សេងទៀត។

២. ការជ្រើសរើសតំបន់គោលដៅនឹងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងពេលពិនិត្យគម្រោងដោយប្រើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដូចខាងក្រោម:

(i) តំបន់ដែលបង្ហាញនូវការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំចំពោះទស្សនទាននៃគម្រោងហើយមានឆន្ទៈបំពេញតាមបុរេលក្ខខណ្ឌរបស់គម្រោងសម្រាប់ការជ្រើសរើស។ និង
(ii) តំបន់ដែលមានតម្រូវការផ្គត់ផ្គង់ទឹកខ្ពស់។

៣. ដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរីនិងផ្តល់ដំណឹងជាមុនទាក់ទងនឹងក្រុមជនជាតិដើមភាគតិចនឹងផ្តល់ទិន្នន័យគោលទូលំទូលាយមួយលើទិដ្ឋភាពសង្គម សេដ្ឋកិច្ច និងបច្ចេកទេសនៃការវិនិយោគនីមួយៗ ជាពិសេសចំពោះតំបន់ដែលបានពិនិត្យឃើញថាមានក្រុមជនជាតិភាគតិចរស់នៅក្នុងអំឡុងពេលពិនិត្យ (រៀបចំ) គម្រោង។ ការណ៍នេះក៏រាប់បញ្ចូលផងដែរនូវការកសាងផែនទីដោយមានការចូលរួម ដើម្បីកំណត់ទីតាំងពិតប្រាកដនៃការដ្ឋានសំណង់ ក៏ដូចជាតម្រូវការទំហំដី និងទីតាំងរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមផងដែរ។ បញ្ជីផ្ទៀងផ្ទាត់សម្រាប់ពិនិត្យជនជាតិដើម ភាគតិចនឹងបង្ហាញថាតើមាន ឬគ្មានជនជាតិដើមភាគតិចមាននៅក្នុងតំបន់អនុវត្តគម្រោងដែរឬយ៉ាងណា និងកំណត់ពីបញ្ហាសង្គមដែលអាចកើតមានមកលើជនជាតិដើមភាគតិចបណ្តាលមកពីការវិនិយោគ។ ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម / ក្រសួងសាធារណៈការ និងដឹកជញ្ជូន នឹងអនុវត្តវិធានការជាក់លាក់ដើម្បីពិគ្រោះ

យោបល់ជាមួយជនជាតិដើមភាគតិច និងផ្តល់ឱកាសឱ្យពួកគាត់ចូលរួមក្នុងការសម្រេចចិត្តទាក់ទងនឹងការវិនិយោគប្រសិនបើពួកគាត់ចង់ចូលរួម។

៤. តំបន់គោលដៅទាំងអស់ដែលមានសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច និងជាបេក្ខភាពសម្រាប់ការគាំទ្ររបស់គម្រោងនឹងត្រូវបានធ្វើទស្សនកិច្ច (ក្នុងពេលពិគ្រោះយោបល់លើកដំបូងជាមួយសហគមន៍) ដោយក្រុមការងាររបស់ CMU រួមមានមន្ត្រីសម្របសម្រួលផ្នែកការពារសង្គម និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ រួមមានបុគ្គលិកដែលមានការបណ្តុះបណ្តាលឬមានបទពិសោធន៍ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម ។ មុនពេលធ្វើទស្សនកិច្ច CMU នីមួយៗនឹងជូនដំណឹងដល់សហគមន៍ ប្រាប់មេដឹកនាំរបស់ពួកគេថាមន្ត្រីសម្របសម្រួល និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាននឹងចុះមកជួបពួកគាត់ ហើយនឹងមានការពិគ្រោះយោបល់ ដើម្បីស្វែងរកការគាំទ្រពីអន្តរាគមន៍របស់គម្រោង និងកំណត់ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាន ក៏ដូចជាការគាំទ្រពីគម្រោងដើម្បីដោះស្រាយផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតមានផងដែរ។ សេចក្តីជូនដំណឹងនេះនឹងស្នើឱ្យសហគមន៍អញ្ជើញតំណាងកសិករ សមាគមន៍នារី និងមេភូមិ ចូលរួមប្រជុំ។ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការធ្វើទស្សនកិច្ចនេះមេដឹកនាំសហគមន៍ និងអ្នកចូលរួមដទៃទៀតនឹងបង្ហាញទស្សនៈរបស់ពួកគេទាក់ទងទៅនឹងសកម្មភាពដែលបានស្នើ។

៥. WaSSIP នឹងកំណត់ និងប្រើប្រាស់យន្តការបណ្តឹងសារទុក្ខរបស់សហគមន៍ដែលមានស្រាប់ដើម្បីពិចារណាអំពីអត្តសញ្ញាណវប្បធម៌ជាក់លាក់ ក៏ដូចជាយន្តការវប្បធម៌ប្រពៃណីដើម្បីលើកឡើងនិងដោះស្រាយបញ្ហានានា សំដៅទទួលបាន និងដោះស្រាយការព្រួយបារម្ភរបស់ក្រុមជនជាតិភាគតិចក្នុងកំឡុងពេលរៀបចំគម្រោង ការអនុវត្តគម្រោង និងក្រោយពីការបញ្ចប់គម្រោង។ ដើម្បីសម្រេចបានបែបនេះ គម្រោងនឹង (ក) រិះរកនិងកំណត់វិធីដែលអាចទទួលយកបានតាមបែបវប្បធម៌ ដើម្បីដោះស្រាយបណ្តឹងសារទុក្ខចំពោះក្រុមជនជាតិភាគតិចដែលមានលក្ខណៈខុសគ្នាជាខ្លាំងនៅក្នុងសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ រួមទាំងក្រុមជនជាតិពិន្ទុ ឬក្រុមដែលមានវប្បធម៌ផ្សេងគ្នានៅក្នុងតំបន់ដែលរងផលប៉ះពាល់ពីគម្រោង។ (ខ) យល់អំពីអត្តសញ្ញាណវប្បធម៌ ប្រពៃណី និងទំនៀមទម្លាប់ ដែលអាចជះឥទ្ធិពល ឬរារាំងដល់សមត្ថភាពរបស់ពួកគេ ក្នុងការបង្ហាញសារទុក្ខរបស់ពួកគេ រាប់បញ្ចូលទាំងភាពខុសគ្នាអំពីតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ អនុក្រុម (ជាពិសេសស្ត្រី) និងចំណុចរសើប ការហាមប្រាមផ្នែកវប្បធម៌។ និង (គ) យល់ស្របលើវិធីប្រសើរបំផុតដើម្បីទទួលបានយន្តការបណ្តឹងសារទុក្ខ ដោយពិចារណាអំពីវិធីដែលសហគមន៍ សម្តែងមតិ និងរកដំណោះស្រាយចំពោះសារទុក្ខ។

៦. ក្នុងពេលទស្សនកិច្ចនេះ មន្ត្រីសម្របសម្រួលរបស់ CMU ឬមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធដែលមានជំនាញសង្គមនឹងធ្វើការពិនិត្យជនជាតិដើមភាគតិច ដោយមានជំនួយពីមេដឹកនាំជនជាតិដើមភាគតិច និង អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។ ការពិនិត្យនឹងផ្តោតលើចំណុចដូចខាងក្រោម:

ក) ឈ្មោះក្រុមជនជាតិនៅតាមភូមិ / ឃុំដែលរងផលប៉ះពាល់។
ខ) ចំនួនក្រុមជនជាតិភាគតិចនៅក្នុងភូមិ / ឃុំដែលរងផលប៉ះពាល់។
គ) ភាគរយជនជាតិដើមនៅតាមភូមិ / ឃុំដែលរងផលប៉ះពាល់ និង

ឃ) ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រួសារជនជាតិភាគតិចក្នុងតំបន់ដែលរងឥទ្ធិពលពីសំណើវិនិយោគ។ (តំបន់រងឥទ្ធិពលត្រូវរួមបញ្ចូលគ្រប់កន្លែងទាំងអស់ដែលការវិនិយោគទំនងជាផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ និងធ្វើឱ្យមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាន។)

៧. នៅពេលដែលក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម / ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន បានជ្រើសរើសតំបន់គោលដៅរួចហើយ តាមរយៈដំណើរការពិនិត្យ និងផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតមានចំពោះជនជាតិដើមភាគតិច នោះនឹងមានការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់សង្គម ដោយប្រើប្រាស់បញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌលើទ្រព្យសម្បត្តិដែលរងផលប៉ះពាល់ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ចសង្គមកិច្ច និងវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃរហ័សដែលមានការចូលរួម (PRA) ។ សាវតាសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចរបស់អ្នកទទួលផល ឬអ្នករងផលប៉ះពាល់ពីគម្រោងនឹងត្រូវបានបម្រែប្រមូល។ ការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរី និងផ្តល់ដំណឹងជាមុននឹងត្រូវអនុវត្តចំពោះអ្នកទទួលផល / សហគមន៍ / ភូមិដែលរងផលប៉ះពាល់ និងឃុំនានាដោយបញ្ជាក់ពីការ គាំទ្រសហគមន៍ទូលំទូលាយរបស់ពួកគេ និងកំណត់ផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតមាននិងការគាំទ្រដែលអាចទទួលបានពីគម្រោង។ លទ្ធផលនៃដំណើរការនេះគឺជា មូលដ្ឋានដើម្បីបង្កើតឯកសារការពារ ជាផ្នែកមួយនៃផែនការអនុវត្តគម្រោងដែលរួមមាន:

- ***ផែនការប្រជាជនជនជាតិដើមភាគតិច (IPP)*** ត្រូវបានបង្កើតឡើងក្រោមកម្មវិធី WaSSIP ។ ទម្រង់នៃ IPP ត្រូវបានពិពណ៌នាក្រោមអនុផ្នែកនៃឯកសារនេះ។
- ***ផែនការសកម្មភាពតាំងទីលំនៅជាថ្មី (RAP)*** ត្រូវបានបង្កើតឡើងប្រសិនបើមានលទ្ធកម្មដីធ្លី។ ទម្រង់នៃ RAP និងគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់រៀបចំមានពិពណ៌នានៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយការតាំងលំនៅជាថ្មី (RPF) ។ ឬ
- ត្រូវរៀបចំ***របាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យ***ប្រសិនបើគ្មានលទ្ធកម្មដីធ្លី ឬគ្មានផលប៉ះពាល់ទៅលើជនជាតិដើមភាគតិច។

៨. ប្រសិនបើផលប៉ះពាល់ដែលមិនបានរំពឹងទុក (ទាំងលើជនជាតិដើមភាគតិច ឬទាំងលទ្ធកម្មដីធ្លី) កើតមានឡើងក្នុងកំឡុងពេលអនុវត្តគម្រោង (ជាពិសេសអំឡុងពេលសាងសង់) ចាំបាច់ត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព IPP និង RAP ។ IPP និង RAP ត្រូវអនុវត្តមុនពេលចាប់ផ្តើមសាងសង់។

តារាង ១A: តារាងម៉ាទ្រីសនៃដំណាក់កាលគម្រោង និងឯកសារការពារដែលត្រូវមាន

ដំណាក់កាលគម្រោង	ការជ្រើសរើសតំបន់គោលដៅជាមុន (ទស្សនាទានគម្រោង)	ការជ្រើសរើសតំបន់គោលដៅ (ការពិនិត្យគម្រោង)	តំបន់គោលដៅដែលបានជ្រើសរើស និងផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតមាន (ការអនុម័តតំបន់គោលដៅ)	ការសាងសង់ សម្បទាផ្គត់ផ្គង់ទឹក (ការអនុវត្តគម្រោង)
ការវាយតម្លៃ	ការវាយតម្លៃសង្គម	ការពិនិត្យការការពារ	ការវាយតម្លៃសង្គម	ការវាយតម្លៃសង្គមដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព
ការការពារដែលតម្រូវឱ្យមាន	ការរៀបចំជាតុចូល IPPF និង RPF ដើម្បីដាក់បញ្ចូលទៅក្នុង ESMF	• បញ្ជីតំបន់គោលដៅដែលអាចរងផលប៉ះពាល់ • រៀបចំ DDR សម្រាប់តំបន់ដែលគ្មានផលប៉ះពាល់ • ចងក្រងឯកសារនៃកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់	• រៀបចំ IPP • រៀបចំ RAP ប្រសិនបើបានធ្វើលទ្ធកម្មដី	• បច្ចុប្បន្នភាពនិងការអនុវត្ត IPP និង RAP • របាយការណ៍តាមដាន

ការវាយតម្លៃសង្គម

៩. បន្ថែមលើការវាយតម្លៃសង្គមដែលបានអនុវត្តនៅពេលជ្រើសរើសតំបន់គោលដៅជាមុនការវាយតម្លៃសង្គមនឹងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចំណោមតំបន់គោលដៅដែលអាចរងផលប៉ះពាល់ហើយដែលត្រូវបានជ្រើសរើស។ ការវាយតម្លៃសង្គមនឹងដឹកនាំដោយអ្នកឯកទេស អភិវឌ្ឍន៍សង្គមដែលមានគុណវុឌ្ឍិមានចំណេះដឹងអំពីវប្បធម៌របស់ជនជាតិ

ភាគតិចដែលពាក់ព័ន្ធ។ នៅដំណាក់កាលនេះការវាយតម្លៃសង្គមមិនត្រឹមតែប្រមូលព័ត៌មានដែលទាក់ទងទៅនឹងទិន្នន័យប្រជាសាស្ត្រ ស្ថានភាពសង្គម វប្បធម៌ និងសេដ្ឋកិច្ចប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏ប្រមូលព័ត៌មានអំពីផលប៉ះពាល់របស់គម្រោង និងទិដ្ឋភាពសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច រួមទាំងផលវិជ្ជមាន ឬអវិជ្ជមានផងដែរ។ វិសាលភាព ជម្រៅ និងប្រភេទនៃការវិភាគដែលតម្រូវឱ្យមានការវាយតម្លៃសង្គមមានលក្ខណៈសមាមាត្រ ទៅនឹងសភាព និងទំហំនៃផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតមានពីសំណើគម្រោងមកលើជនជាតិដើមភាគតិច។ លទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃនេះនឹងត្រូវបានប្រើដើម្បីរៀបចំ IPP ។

១០. ការវាយតម្លៃសង្គមរួមមានធាតុមួយចំនួនដូចខាងក្រោម តាមការចាំបាច់:

ក ការពិនិត្យឡើងវិញដែលមានទំហំសមស្របទៅនឹងគម្រោង អំពីក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងស្ថាប័នដែលអនុវត្តចំពោះជនជាតិដើមភាគតិច។

ខ ការប្រមូលព័ត៌មានគោលអំពីលក្ខណៈប្រជាសាស្ត្រ សង្គម វប្បធម៌ និងនយោបាយរបស់ សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលរងផលប៉ះពាល់ ដីធ្លី និងដែនដីដែលពួកគេធ្លាប់មាន ឬ ប្រើប្រាស់ប្រើប្រាស់ជាលក្ខណៈប្រពៃណី និងធនធានធម្មជាតិដែលពួកគេពឹងអាស្រ័យ។

គ ការពិនិត្យឡើងវិញនូវព័ត៌មានគោល និងអត្តសញ្ញាណកម្មភាគីពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ និងការបង្កើតដំណើរការសមស្របផ្នែកវប្បធម៌ ដើម្បីពិគ្រោះយោបល់ជាមួយជនជាតិដើមភាគតិច នៅដំណាក់កាលនីមួយៗនៃការរៀបចំនិងការអនុវត្តគម្រោង។

ឃ ការវាយតម្លៃផ្អែកលើការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរី និងផ្តល់ដំណឹងជាមុន ជាមួយសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលរងផលប៉ះពាល់ អំពីផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាន និងផលវិជ្ជមាននៃ គម្រោង។ ការវិភាគពីភាពងាយរងគ្រោះ និងហានិភ័យចំពោះសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ក្នុងកាលៈទេសៈដោយឡែក និងមានសម្ព័ន្ធភាពជិតស្និទ្ធទៅនឹង ដីធ្លី និងធនធានធម្មជាតិ ក៏ដូចជាកង្វះលទ្ធភាពទទួលបានឱកាសនានាធៀបនឹងក្រុមសង្គមផ្សេងទៀតនៅក្នុងសហគមន៍ នៅក្នុងតំបន់ ឬនៅក្នុងសង្គមជាតិដែលពួកគេរស់នៅ។

ង ការកំណត់អត្តសញ្ញាណនិងការវាយតម្លៃដោយផ្អែកលើការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរី និង ផ្តល់ដំណឹងជាមុនដល់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលរងផលប៉ះពាល់ អំពីវិធានការចាំបាច់ដើម្បីបញ្ចៀសឥទ្ធិពលអវិជ្ជមាន ឬប្រសិនបើវិធានការទាំងនោះមិនអាចធ្វើទៅបាន ការកំណត់អត្តសញ្ញាណវិធានការនានាដើម្បីកាត់បន្ថយ សម្រាល ឬទូទាត់សងចំពោះផលប៉ះពាល់បែបនេះ និងលៃយ៉ាងណាឱ្យជនជាតិដើមភាគតិចទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ផ្នែកវប្បធម៌សមស្របពីគម្រោង។

១១. ការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរីនិងផ្តល់ដំណឹងជាមុននឹងប្រព្រឹត្តទៅតាមរយៈការប្រជុំជាបន្តបន្ទាប់ រួមមានការប្រជុំក្រុមដោយឡែក គឺប្រធានភូមិជនជាតិភាគតិច បុរសជនជាតិភាគតិច; និងស្ត្រី ជនជាតិភាគតិច ពិសេសប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងតំបន់រងឥទ្ធិពលពីសំណើគម្រោងនៅក្នុងតំបន់គោលដៅ។ ការពិគ្រោះយោបល់ទាំងអស់

ប្រព្រឹត្តទៅនៅទីកន្លែងដែលងាយទៅដល់។ ការពិគ្រោះយោបល់ទាំងអស់ត្រូវធ្វើជាភាសានៅមូលដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ។ ការពិភាក្សានឹងផ្តោតទៅលើផលប៉ះពាល់នៃការវិនិយោគ ទាំងវិជ្ជមាន និងអវិជ្ជមាន និងផ្តោតលើអនុសាសន៍សម្រាប់រៀបចំប្លង់នៃការវិនិយោគ។ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំពិភាក្សាជាបន្តបន្ទាប់ ប្រសិនបើសហគមន៍ប្រានចោលសំណើក្រោយពីវិធានការទាំងអស់ក្នុងកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានត្រូវបានពិចារណា ការវិនិយោគនោះនឹងមិនត្រូវបានអនុម័តទេ (ដូច្នេះមិនតម្រូវឱ្យមានសកម្មភាពបន្ថែមទៀតឡើយ)។

១២. ការវាយតម្លៃសង្គមដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពក៏នឹងត្រូវអនុវត្តតាមកាលវេលា ក្នុងអំឡុងពេលការអនុវត្តគម្រោងដែលជាផ្នែកមួយនៃដំណើរការតាមដាន ក្នុងការកំណត់រកផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានមិនរំពឹងទុក និងក្នុងការស្នើឱ្យមានវិធានការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់។ បទពិសោធន៍ពីគម្រោងមុនៗ បង្ហាញពីផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានមិនបានរំពឹងទុកដែលបានកើតឡើងកំឡុងពេលសាងសង់ ឬ បណ្តាលមកពីបញ្ហាដែលត្រូវបានមើលរំលង ក្នុងកំឡុងពិនិត្យគម្រោង។ ប្រសិនបើផលប៉ះពាល់មានទំហំធំ IPP នឹងត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពដោយផ្អែកលើ លទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃសង្គមដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព។ ដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរីនិងផ្តល់ដំណឹងជាមុនទំនងជាត្រូវបានអនុវត្ត។

ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ជនជាតិដើមភាគតិច (IPP)

១៣. ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃការវាយតម្លៃសង្គម និងការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលរងផលប៉ះពាល់ CMU នឹងរៀបចំផែនការជនជាតិដើមភាគតិច (IPP) ដែលដាក់ចេញនូវវិធានការនានាដែលតាមរយៈនោះ WaSSIP នឹងធានាថា (ក) ជនជាតិដើមភាគតិចដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារគម្រោងនេះ ទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ផ្នែកសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចសមរម្យផ្នែកវប្បធម៌ និង (ខ) នៅពេលដែលបានរកឃើញផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានមកលើជនជាតិដើមភាគតិច ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានទាំងនោះត្រូវបានបញ្ចៀស បង្រួមឱ្យនៅតិចបំផុត បន្ធូរបន្ថយ ឬទូទាត់សំណង។ IPP ត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងលក្ខណៈដែលអាចបត់បែននិងជាក់ស្តែង ហើយកម្រិតលម្អិតរបស់វាប្រែប្រួល អាស្រ័យលើគម្រោងជាក់លាក់ និងសភាពនៃផលប៉ះពាល់ដែលត្រូវ ដោះស្រាយ។ អ្នកខ្ចីដាក់បញ្ចូល IPP ទៅក្នុងការរចនាគម្រោង។ នៅពេលជនជាតិដើមភាគតិចជាអ្នកទទួលផលតែមួយគត់ ឬភាគច្រើនលើសលុបនៃជនជាតិដើមភាគតិចនៃអ្នកទទួលផលពីគម្រោងដោយផ្ទាល់ នោះធាតុផ្សំនានានៃ IPP គួរតែដាក់បញ្ចូលក្នុងការរចនាគម្រោងទាំងមូលហើយ មិនចាំបាច់មាន IPP ដាច់ដោយឡែកឡើយ។ ក្នុងករណីទាំងនេះ ឯកសារវាយតម្លៃគម្រោង (PAD) រួមបញ្ចូលនូវសេចក្តីសង្ខេបខ្លីៗអំពីរបៀបដែលគម្រោងអនុវត្តតាមគោលនយោបាយជាពិសេសតាមតម្រូវការរបស់ IPP ។

១៤. តាមការចាំបាច់ IPP រួមមានធាតុផ្សំដូចខាងក្រោម:

(a) ខ្លឹមសារសង្ខេបនៃព័ត៌មានអំពី (ក) ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងស្ថាប័នអនុវត្តចំពោះជនជាតិដើមភាគតិច និង (ខ) ព័ត៌មានគោលអំពីលក្ខណៈប្រជាសាស្ត្រ សង្គម វប្បធម៌ និងនយោបាយ របស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលរងផលប៉ះពាល់ ដីធ្លី និងដែនដីដែលពួកគេធ្លាប់មាន កម្មសិទ្ធិ ឬប្រើប្រាស់តាមបែបប្រពៃណី

ឬដែលបានកាន់កាប់ និងធនធានធម្មជាតិដែលពួកគេពឹងអាស្រ័យ។

(b) សេចក្តីសង្ខេបនៃការវាយតម្លៃសង្គម

(c) ខ្លឹមសារសង្ខេបលទ្ធផលនៃការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរីនិងផ្តល់ដំណឹងជាមុន ជាមួយ សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលរងផលប៉ះពាល់ ត្រូវបានអនុវត្តក្នុងអំឡុងពេលរៀបចំគម្រោង និងដែលនាំឱ្យមានការគាំទ្រពីសហគមន៍យ៉ាងទូលំទូលាយចំពោះគម្រោង។

(d) ក្របខ័ណ្ឌមួយដែលធានាឱ្យមានការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរីនិងផ្តល់ដំណឹងជាមុនជាមួយសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្តន៍គម្រោង។

(e) ផែនការសកម្មភាពនៃវិធានការដើម្បីធានាឱ្យជនជាតិដើមភាគតិចទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច ដែលស្របតាមវប្បធម៌ រួមទាំងវិធានការដើម្បីលើកកំពស់សមត្ថភាពរបស់ទីភ្នាក់ងារអនុវត្តន៍គម្រោង ប្រសិនបើចាំបាច់។

(f) នៅពេលដែលរកឃើញថាមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានលើជនជាតិដើមភាគតិច នោះផែនការសកម្មភាពសមស្របអំពីវិធានការបញ្ចៀស បង្រួមផលប៉ះពាល់ឱ្យនៅតូចបំផុត បន្ធូរបន្ថយ ឬផ្តល់សំណងចំពោះផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានទាំងនេះ។

(g) ការប៉ាន់ស្មានការចំណាយនិងផែនការហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ IPP ។

(h) នីតិវិធីដែលអាចប្រើប្រាស់សមស្របទៅនឹងគម្រោងក្នុងការដោះស្រាយបណ្តឹងសារទុក្ខពីសំណាក់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលរងផលប៉ះពាល់ដែលកើតចេញមកពីការអនុវត្តគម្រោង។ នៅពេលដែលរៀបចំនីតិវិធីបណ្តឹងសារទុក្ខ រដ្ឋាភិបាលត្រូវគិតពិចារណាអំពីអត្ថិភាពនៃយន្តការឧបាស្រ័យតាមផ្លូវតុលាការ និងយន្តការដោះស្រាយវិវាទតាមទម្លាប់ក្នុងចំណោមជនជាតិដើមភាគតិច។

(i) យន្តការនិងគោលខ្នាតដែលសមស្របទៅនឹងគម្រោងសម្រាប់ការតាមដាន ការវាយតម្លៃ និងការរាយការណ៍អំពីការអនុវត្ត IPP ។ យន្តការតាមដាន និងវាយតម្លៃគប្បីរួមបញ្ចូលការរៀបចំឱ្យមានការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរីនិងផ្តល់ដំណឹងជាមុនជាមួយសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលរងផលប៉ះពាល់។

១៥. ដើម្បីរៀបចំ IPP ចាំបាច់ត្រូវមានព័ត៌មានខាងក្រោម:

- ការជំរឿនជាមូលដ្ឋាន ទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ចសង្គមកិច្ច និងបញ្ជីសារពើភណ្ឌនៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលរងផលប៉ះពាល់។
- កម្មសិទ្ធភាពរបស់គ្រួសារលើទ្រព្យសម្បត្តិសេដ្ឋកិច្ច និងមធ្យោបាយផលិត
- ប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំពីឱកាសការងារបឋម និងពីឱកាសការងារបន្ទាប់បន្សំ
- ព័ត៌មានសេដ្ឋកិច្ចរបស់សហគមន៍ (ឧទាហរណ៍ ព័ត៌មានសង្ខេបស្តីពីធនធានសេដ្ឋកិច្ច ធនធានធម្មជាតិ ប្រព័ន្ធផលិតកម្មនិងការចិញ្ចឹមជីវិត ប្រព័ន្ធកម្មសិទ្ធិ)
- ពត៌មានសង្គមរបស់សហគមន៍ (ឧទាហរណ៍ ការពិពណ៌នាអំពីទំនាក់ទំនងសាច់ញាតិ ប្រព័ន្ធតម្លៃ ប្រភេទអង្គការសង្គមនៃក្រុមក្នុងប្រព័ន្ធ និងក្រៅប្រព័ន្ធ)

- ផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតមាននៃសកម្មភាពគម្រោងដែលបានស្នើឡើងមកលើសេវាកម្មសង្គមមូលដ្ឋាន (ឧទាហរណ៍ ការផ្គត់ផ្គង់ទឹក មន្ទីរព្យាបាល និងសាលារៀន)
- ផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតមាននៃសកម្មភាពគម្រោងមកលើជីវភាពសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ច។

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២: ការពិនិត្យបឋមចំពោះជនជាតិដើមភាគតិច

ពេលណាត្រូវពិនិត្យ?	ពេលពិគ្រោះយោបល់លើកដំបូងជាមួយឃុំ / ភូមិ
តើត្រូវប្រមូលព័ត៌មានអ្វី?	ទិន្នន័យប្រជាសាស្ត្ររបស់ជនជាតិដើមភាគតិចដែលរស់នៅក្នុងតំបន់អនុវត្តគម្រោង
តើត្រូវប្រមូលព័ត៌មានយ៉ាងដូចម្តេច?	អាចទទួលព័ត៌មានពីមេដឹកនាំជនជាតិ មេភូមិ និងមេឃុំ
តើនរណាជាអ្នកពិនិត្យ?	កុងស៊ុលតង់ ឬ CMU

ខេត្ត: ___________ **ស្រុក:** ____________ **ឃុំ:** ____________

ឈ្មោះភូមិនៅក្នុងតំបន់អនុវត្តគម្រោង	ឈ្មោះក្រុមជនជាតិដើមនៅក្នុងតំបន់អនុវត្តគម្រោង	ចំនួនគ្រួសាររបស់ជនជាតិដើមភាគតិច	ចំនួនជនជាតិដើមភាគតិច	
			សរុប	ស្ត្រី